

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

DIVADELNÍ SPOLEK PLÁNICE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Jakub Kurc

Učitelství pro střední školy, obor Český jazyk a literatura

Vedoucí práce: PaedDr. Jiří Staněk, CSc.

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 28. června 2019

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji panu PaedDr. Jiřímu Staňkovi, CSc. za odborné vedení, pomoc při zpracování diplomové práce, laskavý přístup při konzultacích a pozitivní motivaci, díky níž jsem byl schopen práci dokončit. Dále bych rád poděkoval členům Divadelního spolku Plánice, kteří byli ochotní poskytnout mi informace, a Mons. Josefu Žákovi, zakladateli a duchovnímu otci spolku, za podnětný a inspirativní rozhovor.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
ÚVOD.....	2
1 ZROD SPOLKU.....	3
2 OCHOTNICTVÍ V PLÁNICI.....	10
2.1 HISTORIE.....	10
2.2 REPERTOÁR.....	17
2.3 OSOBNOSTI.....	19
2.3.1 Mons. Mgr. Josef Žák.....	19
2.3.2 Petr Masný.....	22
2.3.3 Milan Novák.....	24
2.3.4 Jan Roub.....	27
2.3.5 Ivana Roubová.....	31
2.3.6 Lukáš Týml.....	36
2.3.7 Jiří Havlíček.....	38
ZÁVĚR.....	47
RESUMÉ.....	49
SEZNAM LITERATURY.....	50
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A DIAGRAMŮ.....	53
PŘÍLOHY.....	I

ÚVOD

K výběru tématu této práce mě motivoval vřelý vztah k mému regionu, jakožto i zájem o regionální kulturní dění a jednotlivé umělecké subjekty. Bádáním v archiváliích a hledáním historických kořenů plánického ochotnického divadla nepřímo navazuji na svoji bakalářskou práci, jež se taktéž zaobírala regionální tematikou. Při psaní mé bakalářské práce, a především během hodin strávených v archivech a knihovnách jsem se utvrdil, že cesta znovuobjevování zapomenutých informací z mého regionu je ta, jíž se chci vydat i v případě diplomové práce.

Z nabízených témat jsem proto zvolil „Ochotnické divadlo“, přičemž jsem se zaměřil na Divadelní spolek Plánice, s nímž mě kromě společného regionu spojují i přátelské vztahy s některými z jeho členů. Také mám i kladný vztah k divadelnímu prostředí, jenž je výrazně posílen mým studiem dramatické výchovy na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni.

Cílem této práce je pokusit se podat ucelený obraz o Divadelním spolku Plánice a jeho přínosu pro kulturní život v plánickém regionu.

Hlavními zdroji informací jsou kronika spolku popisující jeho první sezónu a očitě svědectví jednotlivých členů spolku i pamětníků na události, jež předcházely jeho zrodu. Druhotně práce čerpá z novinových a časopiseckých článků, z nichž je zcela zásadní a informativně nejprínosnější časopis Šumavan, jenž je uložen v archivu Národní knihovny v Praze. Díky tomuto cennému zdroji bylo možné alespoň částečně zrekonstruovat historii ochotnického divadla v Plánici, která již není v paměti obyvatel.

Práce je rozdělena do třech hlavních kapitol: Zrod spolku, Ochotnictví v Plánici a Budoucnost. První kapitola se zaměřuje na události bezprostředně předcházející vzniku spolku až po ukončení první divadelní sezóny. V této kapitole je kladen velký důraz na vykreslení komunitního charakteru spolku, jakožto i hlavních myšlenek a vizí, s nimiž Mons. Josef Žák inicioval vznik divadla. V kapitole Ochotnictví v Plánici se práce zaměřuje na historii ochotnictví před založením spolku, repertoár a zásadní osobnosti. Medailony jednotlivých osobností založené na jejich výpovědích jsou nejcennějším zdrojem informací, jelikož se jedná o spolek stále živý, formovaný aktivitami a myšlenkami svých členů. Poslední kapitola nabízí souhrn předpokladů pro budoucí činnost spolku.

V sekci příloh práce obsahuje soupis her a jejich obsazení od vzniku spolku až do současnosti.

1 ZROD SPOLKU

Zásadním momentem pro zrod spolku byl příchod monsignora Josefa Žáka do farnosti u sv. Blažeje v Plánici, kam byl uveden panem biskupem Mons. Františkem Radkovským 21. listopadu 1999 jakožto nový duchovní otec. Při seznamování s farností, s novým prostředím, okolím, ale především s obyvateli, jejich prací, zálibami a zájmy se rozhodl vytvořit pro ně aktivity, jimiž by se mohli společně zabývat. Kromě mnohých dalších činností chtěl navázat na tradici ochotnického divadla, jež má v Plánici dlouhou historii. Historii delší než on sám i obyvatelé Plánice v současné době tuší. Kromě samotnými historickými kořeny byl ve své myšlence utvrzen po zhlédnutí masopustního průvodu městem se Staročeskou svatbou v roce 2000, při němž lidé v maskách rozdávali radost a veselí ostatním.

Prvním počinem divadelního rázu bylo dětské představení nacvičené žáky Základní školy Plánice docházejícími na náboženství ve školním roce 2001/2002 pod vedením učitele náboženství Pavla Nováka a žáka deváté třídy Martina Nejdla. Jednalo se o divadelní hru „*Sen svatého Josefa*“ od Marie Holkové. Písně pro představení připravili žáci pěveckého kroužku ZŠ Plánice, o jejichž vedení se postaraly Mgr. Dana Lapšanská a Jaroslava Marešová. Programu se účastnili i žáci Mateřské školy v Plánici a Schola¹ Plánice. Kostýmy na vlastní náklady ušily Zdeňka Cibulková s dcerou Danou Rausovou. Nezištné zapojení takového množství plánických obyvatel zcela vystihuje jejich nadšení pro divadlo, jež je typické i pro další roky. Představení bylo odehráno v neděli 16. prosince 2001 v 16 hodin v presbytáři kostela sv. Blažeje. O podpoře veřejnosti svědčí i to, že kapacita kostela byla zcela využita. Hra měla reprízy ve Spolkovém domě v Plánici při besídce ZŠ, v Domově důchodců v Žinkovech a v kostele v Chudenicích.

Po úspěších dětského představení Mons. Josef Žák inicioval vznik divadelního spolku při faře. Dle jeho vlastních slov byla hlavním motivem pro založení divadelního souboru touha spojit lidi a dát jim najevo, že jsou nositelé určitých darů a schopností, které mohou ve svém prostoru prezentovat. Cítil, že tyto hodnoty byly ubity vlivem minulého režimu, v němž bylo vše zpolitizováno. Lidem chtěl dodat zdravé sebevědomí a podnítit v nich vědomí, že „my Pláničtí něco umíme“. Svoji myšlenku konzultoval s farníkem Petrem Masným, jenž se do Plánice přistěhoval o rok dříve než farář, a od samého počátku působení

---

¹ *schola* je sbor interpretující latinský gregoriánský chorál nebo české jednohlasé liturgické zpěvy způsobem, který je vlastní chorálu

duchovního otce ve farnosti se znali. Ten byl nápadem nadšen a přislíbil svoji pomoc ve všem, co bude zapotřebí. Masný měl bohaté zkušenosti z divadelního prostředí, jelikož několik let pracoval ve Švýcarsku v divadle jako technický pracovník. Dle slov mnohých členů věděl o divadle a jeho chodu tolik, jako nikdo jiný v Plánici. „*Kdyby nebylo jeho, tak bych se možná s takovou vervou do divadla nepouštěl.*“²

Mons. Žák začal oslovovat lidi, zdali by měli zájem podílet se na nově vznikajícím divadelním souboru. Především bylo zapotřebí najít režiséra, jenž by hru vedl. Po delší úvaze byla oslovena slečna Olga Nejdlová z Plánice, jež přislíbila, že se pokusí hru nacvičit, přestože prozatím neměla s divadlem žádné zkušenosti.

Po obsazení pozice režisérky se 24. února 2002 uskutečnila první schůze v té době ještě oficiálně neustanoveného organizačního výboru spolku. Přítomni byli Mons. Josef Žák, Olga Nejdlová a Jindřich Orna. Hlavními tématy setkání byly divadelní tradice v obci a hra, již by bylo možné s ochotníky secvičit.

Duchovním otcem byla na základě zjištěných informací vybrána hra „*Babička*“ od Františka Pavlíčka na motivy románu Boženy Němcové. Hra byla zvolena ze dvou důvodů. Byla přijatelná pro všechny generace, a především to byla právě tato hra, jež byla dle některých zdrojů poslední, kterou pláničtí ochotníci zahráli v Sokolovně v Plánici, a to 11. dubna 1971. Mons. Žák a členové organizačního výboru si mylně mysleli, že Babičkou na dlouhých třicet let utichlo divadlo v Plánici a bylo to naposledy, kdy měli divadelníci stálou scénu. Pravdou je, že se v Sokolovně hrálo ještě jedno představení „*Dům u doktorů*“ 9. května 1975.

Mons. Žák v Plzni ke hře zajistil scénář od Aleny Svobodové, pracovnice Krajského úřadu Plzeňského kraje, Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu. O rozmnožení scénáře se postaral Jindřich Orna se starostou města Plánice Václavem Petřem, jenž scénáře financoval. Po přečtení scénáře a seznámení se s jednotlivými postavami začal Mons. Žák s oslovováním potencionálních herců, kteří by se na role nejlépe hodili. Nejprve se soustředil na farníky a lidi, které osobně znal, především z důvodu toho, že v ně měl důvěru a věřil v jejich spolehlivost, která je pro fungování spolku nezbytná. Zároveň však vyvěsil ve městě plakáty³, na kterých zval případné zájemce o divadlo, aby se sami přihlásili. Tím dal možnost se zapojit i široké veřejnosti a dostal tak své myšlenky spojovat lidi. Dlouhou dobu se

² Rozhovor s Mons. Josefem ŽÁKEM, bývalým farářem města Plánice, nar. 1957. Praha 10. 5. 2018.

³ viz obrázek č. 1

na výzvu nedostalo žádné odpovědi. Mons. Žák to připisuje tomu, že byl ve farnosti teprve krátkou dobu a nikdo ho příliš dobře neznal. Dle jeho slov jsou podobné aktivity především o tom, že je farář ochoten jít takzvaně „s kůží na trh“⁴, přestože není zaručen úspěch. Nakonec se jako první přihlásila Ula Černá, jež měla divadelní talent a byla obsazena do hlavní role babičky. Na obsazování rolí se podílela velkou měrou režisérka Olga Nejdlová. Již první hra dala spolku širší regionální rozměr tím, že byli obsazeni herci nejen z Plánice, ale i z dalších míst (Habartice, Nehvizdy, Kvasetice a Chocenice).

Divadelní spolek Plánice byl oficiálně založen v dubnu roku 2002, kdy byl ustanoven organizační výbor spolku ve složení: Mons. Josef Žák – duchovní otec, Olga Nejdlová – režisérka divadelní hry, Petr Masný – člen, Zdeněk Ibrmajer – člen, Jindřich Orna – člen.

V počátcích spolku nebyl plně ustálen jeho název, proto je možné se na plakátech, v novinových článcích i v kronice samotného spolku setkat s názvy Ochotnický spolek Plánice, Farní divadelní společenství Plánice, Farní společenství „U sv. Blažeje“ v Plánici. Poslední jmenovaný název je pojmenování celého farního společenství, jehož bylo ochotnické divadlo pouze jednou z aktivit. Na plakátech k prvnímu představení Babička spolek ještě neměl vymezený název a je uveden pod Farností u sv. Blažeje v Plánici, jež spolek zaštiťovala. Od roku 2003 se setkáváme s ustáleným názvem Farní divadelní spolek Plánice, který zůstal platný až do roku 2007, kdy byl spolek definitivně přejmenován na Divadelní spolek Plánice.

První setkání všech ochotníků se uskutečnilo 8. června 2002 v 16 hodin na faře. Hercům byly rozdány role a scénáře, členové výboru si vytyčily úkoly, jež bylo nezbytné splnit pro zdárnou budoucnost hry i spolku samotného a rozdělili si je mezi sebe. Velkou důvěru vložil Mons. Žák v Petra Masného, jenž byl jakožto nejpovolanější pověřen obstaráním plátna pro hlavní stěnu, tvorbou kulis a vytvořením celkového technického zázemí včetně ozvučení a osvětlení. Dne 23. června se uskutečnila další společná schůze všech členů, na níž se četly scénáře. Bylo ustanoveno, že zkoušet se začne v září, a na hercích bylo, aby do té doby nastudovali své role.

Zkoušky se konaly pravidelně každou neděli od 13:00, zázemí pro veškeré aktivity poskytovala fara, jež se stala středem všeho dění. V budově fary se hra zkoušela a v bývalé dílně JZD u fary se vyráběly kulisy, na jejichž tvorbě se podíleli všichni členové spolku pod odborným dohledem Petra Masného, který se sám staral o náčrty a detaily maleb.

---

⁴ Rozhovor s Mons. Josefem ŽÁKEM, bývalým farářem města Plánice, nar. 1957. Praha 10. 5. 2018.

Velkou měrou se na výrobě kulis podílela i jeho manželka Rita Masný, jež měla zároveň během zkoušek důležitou roli nápovědy. Do výroby se zapojili také žáci z výtvarného kroužku pod vedením Zdeny Huspekové a později Mgr. Dufkové. Plakáty, které byly graficky zpracovány Jindřichem Ornou a Petrem Masným ve dvou variantách, vytiskl na vlastní náklady ředitel ZŠ v Plánici Jan Bulánek. Všichni obyvatelé byli požádáni, zdali by mohli darovat ošacení, které by bylo použito jako součást kostýmů, což se setkalo s velmi dobrou odezvou. Již od zrodu myšlenky na divadelní představení se snažil Mons. Žák zapojit do příprav co nejvíce obyvatel, místních spolků, sdružení a podnikatelských subjektů, což zcela koresponduje s jeho vizí. Mohlo se jednat i o drobné práce, jako například přípravu občerstvení, díky nimž se kdokoliv mohl stát součástí snažení a pocítit sounáležitost s ostatními členy spolku.

Od samého počátku se Farní divadelní spolek potýkal s problémem absence vlastní stálé divadelní scény. Budova sokolovny, jež sloužila kromě jiného jako jeviště v předchozí éře ochotnictví v Plánici, byla a v současné době stále je v soukromém vlastnictví a ochotníkům není umožněno její využívání. Jediným vhodným prostorem je Spolkový dům, jenž se stal dějištěm prvního představení i všech dalších hraných v Plánici. Prostory Spolkového domu bohužel nedisponují pódium, jež by bylo použitelné jako jeviště. Bylo tedy nutné vymyslet způsob, jak si ho vytvořit svépomocí. Členové organizačního výboru přišli s řešením postavit pódium z europalet, na něž by byly připevněny dřevotřískové desky. Bylo potřeba sehnat devadesát europalet. O zapůjčení a dopravu palet se postarali místní podnikatelé a o samotnou stavbu potom členové Sdružení dobrovolných hasičů Plánice pod vedením člena organizačního výboru spolku Zdeňka Ibrmajera. Toto řešení využívá spolek i v dnešní době s tím rozdílem, že o stavbu se starají sami členové divadelního souboru. Jeho vyhotovení je bohužel velmi náročné na čas i fyzické síly, jelikož je nutné palety vnosit do druhého patra Spolkového domu, kde je prostor pro hraní. Stavba jeviště a komplikace s ní spojené se objevily ve všech rozhovorech, jež byly s členy spolku vedeny. Z tohoto důvodu byly zmiňovány.

Jak již bylo výše zmíněno, přípravu technického zázemí měl na starost Petr Masný. I to se neobešlo bez počátečních nesnází. Osvětlovací panel P. Masný s pomocí jednoho z herců Milana Nováka musel vlastnoručně vyrobit. Některé součástky bylo nutné pořídit ve Spolkové republice Německo, jelikož u nás je v tehdejší době nebylo možné zakoupit.

První zkouška ve Spolkovém domě v té době ještě bez jeviště a kulis proběhla 27. prosince. Na zkoušku se dostavila kosmetička Eva Havlíková, jež se starala o líčení herců

během jednotlivých představení. Teprve 25. ledna, necelý týden před premiérou, měli herci možnost provést zkoušku na jevišti s kompletními kulisami. Část kostýmů si jednotliví herci vytvořili svépomocí, další bylo nutné zapůjčit od horažďovického ochotnického spolku, jenž vyšel plánickým divadelníkům vstříc. Především se jednalo o kostýmy pro postavy kněžny a slečny Hortenzie.

O přípravách divadelního představení se psalo i v denním tisku. V Klatovském deníku byl 28. ledna otištěn článek Jindřicha Orny, který obsahoval i výpovědi některých členů souboru a také pamětnice na předchozí období divadla Marie Petřů.

„Město Plánice mělo již dříve stálou ochotnickou scénu. Většinu divadelních her, např. Lucerna, Naši furianti, Sluha dvou pánů, Strakonický dudák, Poslední muž, Dům u doktorů, Svatý Václav, Babička režíroval můj manžel Jan Petřů,“ vzpomíná Marie Petřů.

„Zahrála jsem si hodně postav a ráda se i podívám na zkoušky současné Babičky. Chci si oživit svoje vzpomínky na mládí, kdy jsem hrála v Babičce v roce 1956 a 1971, a chci i poradit hercům, aby hráli s radostí, láskou a celým srdcem. Mladí lidé, amatéři se ujali svých rolí se zodpovědností a nadšením. velice kladně hodnotím jejich aktivní přístup po dlouholeté divadelní odmlce.“⁵

Tato výpověď je velice cenná, jelikož obsahuje výčet her, jež byly v repertoáru ochotnického divadla působícího v plánické sokolovně. Další článek taktéž vyšel taktéž v Klatovském deníku o den později.

Termíny představení byly ustanoveny na 31. ledna, 1. a 2. února. O obrovském zájmu veřejnosti vypovídá, že vstupenky byly velice rychle vyprodány, a dle rozhodnutí organizačního výboru bylo přidáno na neděli 2. února ještě jedno představení. Celkem se tedy hrálo čtyřikrát, z toho dvě představení proběhla v jeden den, a to odpoledne a večer. Generální zkouška proběhla den před premiérou. Premiéru zahájila Schola Plánice dvěma národními písněmi. Nedělní večerní představení navštívil i biskup František Radkovský s kněžími a řádovými sestrami. Dle ohlasů samotných aktérů i médií se představení vydařila. Pro velký úspěch bylo v Plánici odehráno 8. února poslední představení. K samotnému divadelnímu programu připravilo město Plánice výstavu „30 let ochotnického divadla v Plánici 1945–1975“, jež byla ke zhlédnutí ve Spolkovém domě vždy půl hodiny

⁵ ORNA, Jindřich. Intenzivní přípravy na divadlo. *Klatovský deník*. 28. 1. 2003.

před představením. O tom, že ochotníci přesáhli hranice svého města, svědčí to, že byli pozváni na hostování do Myslíva, Boru u Tachova a Bolesín.

O představeních, samotném spolku i Mons. Josefu Žákovi bylo psáno v tisku, a to Klatovském deníku⁶ a Zpravodaji plzeňské diecéze.

„Staré fotografie ochotnické slávy, vybledlé divadelní plakáty, vyprávění dnešních seniorů, jak to bylo před třiceti lety, když hráli v Sokolovně Viktorku nebo Hortenzii, inspirovaly Mons. Josefa Žáka, plánického faráře, k tomu, aby zase on předal štafetu nadšení a „nakazil“ pro ideu divadla několik dalších, kteří toto nadšení pro dobrou věc šířili dále.

Dlouho tento nápad existoval jen v hlavách zúčastněných, ale začátkem ledna 2002 se začal tento nápad rýsovat jako proveditelný. Co by se mělo hrát bylo od začátku jasné: „Babička“ od Boženy Němcové, která se v Plánici naposledy hrála před třiceti lety jako předposlední představení místního ochotnického spolku. Celkem brzy byla vybrána režisérka, potom herci. V červnu začaly zkoušky a v opuštěné výrobní hale se začalo s malováním kulis.

Zpočátku nebylo jen nadšení, ale ozývaly se i skeptické hlasy, představa, že by se v éře televize obnovila tradice ochotnického spolku se zdála přinejmenším zvláštní. Jenomže nadšení všech zúčastněných stačilo nakazit i ty skeptické hlasy a věc se začala čím dál tím víc rozjíždět. Na plánovaném představení se podílela nejen farnost, ale i část obce. Pan starosta dal k dispozici Spolkový dům a pomohl s rozmnožením scénáře, děti z výtvarného kroužku místní školy pomáhaly malovat kulisy, na které zase místní ženy sešívaly látku, pan ředitel školy natiskl zdarma plakáty, příbuzní, známí a přátelé herců zase začali dávat dohromady kostýmy, rekvizity, místní řemeslníci zase pomáhali s konstrukcí jeviště, požárníci pomáhali se stavbou jeviště a s organizací představení, všichni dali hlavy dohromady a řešili stávající problémy za pochodu.

Měli jsme za to, že se bude hrát jedno až dvě představení, ale ani tři představení nestačily, nakonec bylo nutné uspořádat pět představení. Zájem byl veliký, a to nejen v Plánici, ale i v přilehlých a vzdálenějších obcích, takže jsme dokonce byli požádáni o hostování na třech místech.

---

⁶ Viz obrázky č. 2, 3, 4, 5.

Posledním představením „Babičky“ ovšem celá záležitost zdaleka nekončí. Všichni zúčastnění se totiž shodli na tom, že by se mělo v této činnosti pokračovat, a tak se již všichni těší na nacvičování příští hry. A nadto: herci se budou podílet na projektu „Pohádkový les“, který se uskuteční 11. 5. 2003 u příležitosti již tradičního pochodu farnosti z Plánice a Habartic do Zdebořic.“⁷

Z představení Babička a jeho příprav vznikl videozáznam, který byl natočen Jindřichem Fürbacherem. Videokazeta kromě samotného záznamu představení obsahuje i záběry ze zkoušek a třídílňý úvodník, v němž jsou záběry na plánické okolí, přednesená báseň Plánicko od Jaroslava Kašpara v podání paní učitelky a zároveň kronikářky spolku Blaženy Sudové i rozhovory s Marií Petru⁸ a současnými herci. Režie úvodníku se zhostil sám Mons. Josef Žák.

První sezónu zakončil Farní divadelní spolek Plánice 29. března 2003 setkáním na faře, kam byli pozváni i bývalí ochotníci z Plánice. Pozitivní atmosféra setkání vyústila v rozhodnutí pokračovat v divadelních snahách i v dalších letech.

---

⁷ MASNÝ, Petr. Babička. *Zpravodaj plzeňské diecéze*. Březen 2003.

⁸ viz výše.

2 OCHOTNICTVÍ V PLÁNICI

2.1 HISTORIE

2.1.1 PRVOPOČÁTKY OCHOTNICTVÍ V PLÁNICI

Historie ochotnictví v Plánici sahá přinejmenším až do 19. století minulého tisíciletí. První doložená zmínka o plánovaném představení je z 18. dubna roku 1874, kdy se objevila pozvánka v časopisu Šumavan vydávaném v Klatovech od ledna roku 1868 jako týdeník. Plné znění nejstaršího dochovaného textu o plánických ochotnících je následující.

„Ochotnické divadlo v Plánici. Ochotníci pláničtí hrají zítra dne 19. t. m. v místnostech hostince „na poště“ frašku od Ant. Volfa: „Fotografická dílna v Praze“ a druhou frašku téhož autora s názvem: Osudný den fidlovačky, aneb: Strašidlo v ševcovské dílně. Čistý výnos představení toho věnován jest dobročinnému účeli, a po představení následuje taneční zábava.“⁹

Pláničtí ochotníci v období mezi lety 1874 a 1910 dle dochovaných časopiseckých článků věnovali výtěžky z představení převážně na dobročinné účely. Bylo tomu tak již v případě první psané zmínky, jež je výše citována, i v dalších dohledaných pozvánkách na představení, které se podařilo nalézt taktéž v časopisu Šumavan. Ve většině případů není jmenovitě uvedeno, kam konkrétně měly finance putovat, avšak je doloženo, že v jednom případě bylo plánováno věnovat výtěžek školní knihovně. Druhým cílem, do něhož vkládali ochotníci získané finance, bylo samotné divadlo. Například je doloženo, že výtěžek představení ze dne 27. září 1874 měl být věnován na „*doplnění nově zřízeného divadelního jeviště*“¹⁰.

V prvních třech letech, které jsou doložené, nebyli pláničtí ochotníci zastoupeni žádnou organizací či spolkem, nebo o tom alespoň není žádná písemná zmínka. Poté je v historii plánického ochotnictví hluché místo, kdy není od roku 1877 do 1888 v tisku jediný záznam. V roce 1889 se opět v časopisu Šumavan objevují dvě zmínky o představeních. Není jisté a vzhledem k absenci pramenů s největší pravděpodobností ani dohledatelné, zdali pláničtí ochotníci byli ve výše vymezeném období aktivní, či nikoliv. V anonymním dopise otištěném v Šumavanu 10. ledna 1891, v němž je recenzováno představení z 26. prosince 1890, autor píše o „*delším mlčení – snad až příliš dlouhém*“¹¹, není však jisté, zdali se jedná

⁹ Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. Klatovy: Max. Čermák, 1874, 7(16).

¹⁰ Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. Klatovy: Max. Čermák, 1874, 7(39).

¹¹ Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. Klatovy: Max. Čermák, 1891, 14(1).

o mlčení mezi lety 1877 až 1888, či pouze mezi posledním představením v roce 1889, a tím aktuálně recenzovaným.

V tomtéž dopise je napsáno, že představení bylo sehráno „*dne 26. prosince ochotníky Plánickými v sále Občanské besedy v hostinci p. Em. Řáhy*“¹². Je zde tedy uvedeno, že ochotníci využívají prostor Občanské besedy v Plánici, ale nikoliv to, zdali jsou již její oficiální součástí a hrají pod její hlavičkou. O vstupu ochotníků do Občanské besedy lze s jistotou hovořit až od 30. března 1891. Toto datum se totiž objevuje v dopise ze 4. dubna 1891 otištěném opět v časopisu *Šumavan*, v němž je uveden název subjektu „Besední odbor divadelních ochotníků“. Tato vymezená etapa skončila s největší pravděpodobností v roce 1910, kdy se objevuje poslední časopisecký záznam s výše uvedeným oficiálním názvem.

Co se týče prostorů, v nichž ochotníci vystupovali, v první dochované pozvánce z roku 1874 je uveden hostinec „Na Poště“. V tomtéž roce se v pozvánkách místo hraní neobjevuje, a je tedy pravděpodobné, že pláničtí působili na jedné stálé scéně a autorům tedy nepřipadalo nutné toto místo uvádět. V roce 1875 byli pláničtí 29. března na výjezdním představení v bezejmenném hostinci u města Klatov. V roce 1876 potom proběhla minimálně dvě představení v hostinci „U České koruny“. Jak je zřejmé z předchozího textu od roku 1890 vystupovali divadelníci v prostorách Občanské besedy v Plánici.

Pakliže se zaměříme na repertoár během výše popsaného období, zjistíme, že se v Plánici již od počátků divadelního snažení zaměřovali na odlehčené žánry, a to frašky a veselohry, určené především k pobavení publika. Nelze ovšem opomíjet i vlastenecké snahy spojené s divadelními aktivitami. Ochotníci hráli především hry českých autorů samozřejmě v českém jazyce, čímž pozvedali národní povědomí a uvědomění si venkovského lidu, že má český národ velké množství autorů potažmo i literárních a dramatických děl. Autoři článků vypovídající o činnosti Besedy v Plánici kladli na vlastenectví velký důraz, což v některých případech vyústilo až v téměř útočný styl jejich příspěvků. Ohrazovali se především vůči kritikům jejich činnosti, jelikož sami spatřovali ve svém konání velký přínos pro společenský život v Plánici, což jim bezesporu nelze upřít, například jen v roce 1895 uspořádali během prvních čtyř měsíců roku celkem devět zábavných večerů, přičemž tři byly věnovány tanečním zábavám, dva přednáškám, dva divadelním představením a dva koncertům.

¹² *Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení*. Klatovy: Max. Čermák, 1891, 24(9).

O vlasteneckém smýšlení svědčí i tento dopis otištěný v Šumavanu 5. prosince 1891 od anonymního dopisovatele z řad plánické Občanské besedy.

„Z Plánice. Ku potěšitelným zjevům našeho národního života náleží v první řadě zajisté stále víc a více šířící se zájem pro písemnictví naše. Jeho rozkvět není více potěchou jen jistých kruhů, ale v pravdě řečeno téměř celého národa. I v nejposlednější vesnici českou najde již kniha česká cestu, jsouc vítána toužebně čtenáři. A nejen kniha – vše co souvisí s písemnictvím budí ohlasy v nejširších vrstvách národa. Vzpomínáme nedávného úmrtí Jana Nerudy. Smrt jeho prochvěla celým národem. Vedle nesčetných projevů zármutku vzpomínáno ještě jinými způsoby velikého pěvce a vlastence. Ovšem byl Jan Neruda zakladatelem naší moderní literatury. I v městě našem úmrtí geniálního spisovatele vyvolalo v kruzích probudilých ohlas a v mladistvé naší „Občanské besedě“ v týž den, kdy došla zpráva o jeho skonu, ozvalo se přání, budiž pořádán „Nerudův večer“. Dnem 22. listopadu přání to uvedeno v skutek. Ač počasí velice bylo nepříznivo, sešlo se nicméně do místnosti „Občanské besedy“ obecnstvo velice četné. Pořadatelstvo večírku toho postaralo se o program bohatý a vybraný. Večer zahájen přednáškou p. Ant. Hartmanna, c. k. auskultanta o Janu Nerudovi a jeho významu v literatuře, která rázem zaujala pozornost obecnstva. Látka byla zpracována povolanou rukou. Rozvrhem i přednesem důstojna byla muže, jehož literární památce věnována. Činnosti Nerudově dostalo se všestranného ocenění. Po přednášce sehráli ochotníci naši (sl. Bastařová a Pithová, pp. Duda, Šára, Sirový a Pokorný) veselohru Nerudovu „Prodanou lásku“ s náležitým humorem, začez odměnění spravedlivě zaslouženým potleskem. Po skončeném představení podány některé ukázky z poesie a prosy Nerudovy (přednesli pí. Hambergová, pp. Širmer a Süß). V přestávkách zapěno pěveckým odborem besedy několik zdařilých čísel, k čemuž i hudba připojila několik pěkně provedených piec. Večer se zdařil na očekávání a vysloveno z více stran přání, v brzku podobný literární večírek pořádati.“¹³

Ochotníci byli schopni během jednoho roku zinscenovat poměrně velké množství her, jež představovali svému publiku. Jen v roce 1874 se dochovaly záznamy o následujících představeních:

Frašky Antonína Volfa „Fotografická dílna v Praze“, „Osudný den fidlovačky, aneb: Strašidlo v ševcovské dílně“ a „Osudný deštník“. Dále „Tatínkovy juchty“, fraška ve dvou jednáních, napsána dle humoresky Václava Čeňka Bendla Stránického, „Pražský

¹³ Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. Klatovy: Max. Čermák, 1891, 24(25).

flamendr“ od Josefa Kajetána Tyla, „*Ona mne miluje*“ Gustava Pfliegera Moravského či „*Mrtvý ženich*“ Rudolfa Jirkovského.

O tom, že se pláničtí divadelníci nesoustředili výhradně na hry českých autorů, svědčí doklady o zinscenování frašky, „*Hluchý podomek*“ německého autora Em. Pohla v překladu J. Grunerta nebo veselohry v jednom jednání „*Vychovatel v čepci*“ od E. A. Görnera v překladu Františka Mirovského uvedených taktéž v roce 1874.

Mezi další uvedená díla patří například „*Jedenácté přikázání*“ a „*J. K. Tyl*“ F. F. Šamberka, „*Stará škatule*“ Elišky Peškové, „*Ric a nebo nic*“ L. Stirského, „*Čech a Němec*“ J. N. Štěpánka či „*Paličova dcera*“ J. K. Tyla.

K velkému množství připravených her přispívalo i to, že se jednalo převážně o jednoaktovky¹⁴ či hry o dvou jednáních. Neměly tedy tak velkou časovou dotaci a bylo i snazší je nacvičit, což ovšem nijak nezmenšuje zásluhy divadelníků na rozvoji kultury v Plánici.

Kromě Besedního odboru divadelních ochotníků se v Plánici objevuje další divadelní uskupení. V roce 1900 byl založen Divadelní odbor Sokola¹⁵, který měl první jeviště v hostinci L. Pohanky, což je dnešní Hotel stojící na Náměstí 133. Z článku vydaném 28. ledna 1905 je očividné, že se jednalo o dvě souběžně a samostatně působící uskupení, která však mohla spolupracovat.

„Naše dramatické odbory jak Besední, tak i tělocvičné jednoty Sokol hodlají spojenými silami vyplniti letošní rok čilou působností a hojným pořádáním divadelních představení.“¹⁶

Divadelní odbor Sokola se stejně jako Besední odbor divadelních ochotníků soustředil na díla od českých autorů. Tou první písemně zaznamenanou byla tříaktová činohra „*Směry života*“ od Františka Xavera Svobody, jež byla odehrána v místnostech jednoty „U krále Jiřího“ o posvícení 21. října 1900.

Mezi další autory, jejichž hry členové Divadelního odboru Sokola v několika následujících letech zinscenovali, patří J. Vrchlický, F. F. Šamberk, Václav Štech, Josef

¹⁴ *Jednoaktovka* je divadelní hra o jednom aktu (zdroj: HAVRÁNEK, Bohuslav, et al. *Slovník spisovného jazyka českého*. Nakl. Československé akademie věd, 1960.)

¹⁵ *Sokol (Česká obec sokolská)* je česká tělovýchovná organizace, založena 1862 M. Tyršem a J. Fügnerem; kromě tělovýchovy organizovala osvětovou činnost a vlasteneckou i brannou výchovu. (zdroj: BULISOVÁ, Jiřina. a kol. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. ISBN 80-7181-938.)

¹⁶ *Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení*. Klatovy: Max. Čermák, 1905, 38(4).

Štolba, Karel Želenský, ale i ruský autor V. V. Bilibin, jehož jednoaktovky „*Mlčení*“ a „*Slušnost*“ slavily v Plánici velký úspěch.

Poslední doloženou zmínkou z prvních let činnosti Divadelního odboru Sokola je pozvánka na představení, které se mělo uskutečnit 16. května 1910, otištěná v časopisu Šumavan vydaném 7. května 1910. O divadelních aktivitách v dalších několika desetiletích nebyly nalezeny žádné informace. Dle internetové Databáze českého amatérského divadla zinscenoval Divadelní odbor Sokola ve druhé polovině dvacátých let až do poloviny let třicátých ročně pět až osm představení. Tuto informaci se však nepodařilo ověřit. Historii ochotnictví lze rekonstruovat opět až od roku 1945.

2.1.2 30 LET PLÁNICKÉHO DIVADLA V LETECH 1945–1975

V třicetiletém období od roku 1945 do roku 1975 byl zásadní postavou plánického ochotnického divadla režisér Jan Petřů, jenž se narodil v roce 1911 na Moravě a zemřel v roce 1996 v Plánici. Petřů režíroval v této etapě plánického ochotnictví všechny hry vyjma dramatu „*Hvězdy nad hradem*“, jež bylo publiku představeno roku 1946 pod hlavičkou Divadelního odboru hasičského sboru Plánice. Tato hra byla režírována p. Kauckým.

Jan Petřů se za Druhé světové války seznámil se svojí budoucí manželkou Marií Sedlákovou v Přešticích, kde její otec František Sedlák zakládal jednu z obuvnických prodejen firmy Baťa. Otec se nejprve sám vypracoval v obuvnickém podnikání v Plánici, kde zaměstnával ve své dílně asi osm pracovníků. V roce 1929 mu bylo nabídnuto, aby otevřel podnikovou prodejnu firmy Baťa v Plánici, na rok se stal jejím vedoucím. Tato prodejna byla druhou nejstarší hned po plzeňské v celém Plzeňském kraji. Vzhledem k jeho zkušenostem v oboru bylo následně pod jeho vedením zakládáno množství dalších prodejen v okolí, například v Nýrsku, Železné Rudě, a právě i v již zmiňovaných Přešticích. František Sedlák byl německými okupanty poslán do německé káznice Bayreuth za nedovolené poslouchání rádiového přenosu z Londýna. Aby změnila své příjmení a nepotkal ji stejný osud jako jejího otce, vstoupili Jan Petřů s Marií Sedlákovou poměrně rychle do svazku manželského. Do Plánice přišli manželé Petřů až po skončení války v roce 1945. Jan Petřů začal ihned podnikat. Byl vyučený kloboučník a v domě č. p. 177 měl dílnu. Při změně režimu byl označen za kapitalistu a jeho podnikání skončilo. Jan Petřů byl velký vlastenec a členem Sokola a začal se brzy po svém příchodu do Plánice zapojovat do sokolských aktivit, mezi něž patřilo i ochotnické divadlo.

František Sedlák byl z vězení propuštěn roku 1944 jako těžce nemocný, neboť vlivem těžkých podmínek ztratil asi čtyřicet kilogramů své váhy. U své dcery a zetě se poté v Plánici z tohoto zuboženého stavu vyléčil, na čemž měl zásadní podíl místní lékař.

Jan Petruš kolem sebe shromažďoval velké množství osob, které se podílely na fungování spolku i na samotném průběhu jednotlivých her. Kromě herců to byl inspicient¹⁷ a lidé starající se o osvětlení, masky, kulisy, výpravu a další. Snažil se zapojit co největší počet občanů, a tím přispět k sociálnímu přínosu ochotnického divadla v Plánici.

První představení pod taktovkou Jana Petruš bylo odehráno 8. prosince 1945 v hostinci p. Kohouta v Plánici pod patronací Plánického katolického spolku. Jednalo se o hru s názvem „*Čertovské námluvy*“. Jan Petruš do repertoáru zařazoval hry veřejnosti známé, případně vlastenecké, jež mohl obsadit co nejvíce místními herci. V některých představeních účinkovalo více než třicet herců. Tato skutečnost se vždy příznivě odrazila ve vysoké návštěvnosti představení, ve valné většině případů bylo vyprodáno. Kapacita plánické Sokolovny, v níž se hrála převážná většina představení, byla čtyři sta až čtyři sta padesát míst. Obsazování množství herců si mohl Petruš dovolit i z důvodu, že kromě velkého hlediště měla Sokolovna i velké jeviště.

V těchto letech se odehrálo 25–30 divadelních titulů. Přesný počet nelze dohledat, jelikož se nedochovaly všechny plakáty z představení a dochované fotografie nejsou datovány. Některé hry se během třiceti let hrály opakovaně s jiným hereckým obsazením, a to „*Babička*“, „*Strakonický dudák*“ a „*Naši Furianti*“. Poslední jmenovaná hra se hrála dokonce třikrát. Každé představení v tomto období bylo pod hlavičkou určité organizace, nejvíce her zaštiťoval Sokol, jehož byl Jan Petruš členem, zároveň byl i členem výboru plánické tělocvičné jednoty¹⁸. Kromě Sokola to byly Divadelní odbor hasičského sboru, Divadelní scéna mladých, Osvětová beseda Plánice, Ochotnický soubor Československého svazu mládeže a Červený kříž, jehož byl Jan Petruš i jeho manželka Marie členy. Zvláštností je, že představení „*Recept na štěstí*“ bylo hráno pod hlavičkou Dramatického odboru Junáka ještě v roce 1948, což byl rok, kdy byl Junák začleněn do Svazu československé mládeže.

V roce 1953 Jan Petruš vybočil z tradičního repertoáru divadla, především pak z hlediska obsazení rolí. Hra „*Dům u kočky Modroočky*“ byla nacvičena s dětmi za Základní

¹⁷ *Inspicent* je ředitel představení a pomocník režiséra (zdroj: PAVLOVSKÝ, Petr (ed.). *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Libri, 2004.)

¹⁸ *Tělocvičná jednota Sokol* je základní organizační jednotkou České obce sokolské, jako pobočný spolek je jednota sdružená v sokolské župě. (zdroj: *Stanovy České obce sokolské*. [Česko: Česká obec sokolská, 1990])

školy Plánice a jednalo se o jediné představení s čistě dětským obsazením v tomto třicetiletém období plánického ochotnictví. Na Základní škole byly nacvičeny ještě minimálně dvě divadelní hry, a to „*Popelka*“ a „*Sůl nad zlato*“, jež však režírovala paní učitelka Šiříšťová jako čistě školní hry.

Zvláštností v rovině ochotnických divadel bylo představení z roku 1957 „*Čekanky*“ na námět Františka Xavera Svobody. Hra zaštitovaná Osvětovou besedou Plánice byla dle dochovaného plakátu „Mládeži nepřístupna“. Její nevhodnost pro děti a mládež byla zapříčiněna tematikou ženitby, a především manželské nevěry.

Každý rok se hrálo nejméně jedno představení, a to odpoledne a večer ve valné většině o vánočních či velikonočních svátcích. V některých letech se s představeními jezdilo i na zájezdy do okolních vesnic a měst, například do Klatov, Janovic či Makova.

Pláničtí ochotníci se v šedesátých a sedmdesátých letech také často zúčastňovali Makovské lesní divadelní scény, letní přehlídky amatérských a ochotnických divadelních souborů. Pořadatelé si sami vybírali soubory, jež poté pozvali, aby několik dní po sobě hrály pro diváky, a nejúspěšnější z nich oceňovali. Divadelní soubor z Plánice slavil úspěchy mnohokrát.

Dle slov Václava Petrů, syna režiséra Jana Petrů, jeho otec nekompromisně obsazoval členy rodiny. Manželka Marie hrála v mnoha představeních během této éry, mezi jinými Rosavu ve Strakonickém dudákovi, v Babičce hrála nejprve Viktorku a po letech potom „jeho panímánu“, vyzkoušela si i mužskou roli Fialy v Našich Furiantech. Dcera Jana hrávala hlavní ženské role, často tzv. první milovnice. Poprvé si zahrála již v roce 1953 ve hře „*Dům kočky Modroočky*“ ještě jako dítě. Dále to byly například role Dorotky ve Strakonickém dudákovi, Barunky v Babičce a Haničky v Lucerně. Syn Václav si zahrál v posledním představení pod vedením Jana Petrů „*Dům U Doktorů*“ jednu z hlavních rolí, mladého venkovského učitele. Kromě rodinných příslušníků obsazoval Petrů také často místní učitele. V roce 1961 byl obsazen nový mladý plánický učitel František Valeš. Byli spolu s Janou Petrů obsazeni do hlavních rolí ve hře „*Filosovská historie*“. V této hře hráli milence, což mělo přesah do osobního života – za rok byli totiž sezdáni.

Co se týče vybavení, byli pláničtí ochotníci soběstační s kulisami, které mohli uchovávat v prostorách Sokolovny. Kulisy si vyráběli sami, ale dle dochovaných fotografií byly na poměrně vysoké úrovni. Naproti tomu historické kostýmy si půjčovali z plzeňského Divadla J. K. Tyla, čímž bezpochyby také přispěli k úspěšnosti svých představení.

Jan Petru chtěl ukončit svoje divadelní působení již v roce 1971 hrou *Babička*, kterou členové aktuálního Divadelního spolku Plánice považují za poslední představení sokolské éry ochotnického divadla v Plánici, na níž navázali nacvičením právě této hry. Avšak Jan Petru se nechal o čtyři roky později přesvědčit, aby zrežíroval ještě jednu hru, výše zmiňovaný „*Dům U Doktorů*“, jež se hrál 9. května 1975. Po této hře se divadlo v Plánici odmlčelo na dlouhých třicet let.

2.2 REPERTOÁR

Již od samého počátku spolku se jeho členové snažili vybírat hry, které jsou známé a přístupné širokému publiku všech generací. Jak bylo zmíněno v kapitole „Zrod spolku“ první hru „*Babička*“ na motivy knihy od Boženy Němcové vybíral duchovní otec Josef Žák na základě informací od pamětníků ve snaze navázat na předchozí ochotnické období v Plánici. Pro několik dalších sezón předal otěže výběru repertoáru do rukou Petra Masného, který zvolil jako nejvhodnější žánr pro druhou sezónu pohádku, již pláničtí cílili na všechny věkové kategorie návštěvníků. První pohádkou, jež v té době ještě se nazývajícím Farní spolek Plánice odehrál, byla „*O rohaté princezně*“ od Vladimíra Klapky na motivy „*Nezbedných pohádek*“ Josefa Lady.

Důležitým parametrem pro výběr her byla možnost obsadit co největší počet herců, a tím zapojit co nejvíce občanů do společných divadelních aktivit. V některých letech se jednalo o hry pro patnáct až dvacet herců. Tento požadavek splňovaly právě pohádky, jež samy o sobě obsahují velké množství postav, a zároveň je možné poměrně libovolně rozšiřovat počet vedlejších postav. Pakliže se v originálním scénáři nacházela ve vedlejší roli například postava čerta, bylo možné místo jednoho vytvořit skupinu například tří čertů, aniž by to mělo zásadní vliv na samotný děj pohádky. Tímto způsobem tedy režiséři her navyšovali jejich hereckou kapacitu. Požadavek na množství postav se odvíjel od zájmu občanů Plánice a okolních vesnic hrát divadlo v nadcházející sezóně.

Pro nadcházející rok byla vybrána veselohra obrozeneckého autora Václava Klimenta Klicpery „*Každý něco pro vlast*“. Tím byl položen základní kámen profilaci spolku jakožto uskupení, jež se zaměřuje výhradně na pohádky a veselohry. Členové spolku měli již od počátku představu hrát hry, které diváky především pobaví. Proto jsou voleny odlehčené žánry vynikající humorem. Tato skutečnost byla ovlivněna jednak naladěním samotných divadelníků, jednak složením divácké základny. Spolek se svými představeními vystupuje

převážně na jevištích ve vesnicích a v malých městech, přičemž se snaží cílit na co nejširší publikum.

Až do roku 2007 byly hrány hry pouze od českých autorů. V sezóně 2007/2008 nastal zlom a pláničtí ochotníci pro své publikum připravili klasickou komedii „*Poprask na laguně*“ od proslulého italského dramatika Carla Goldoniho, jenž žil a tvořil v 18. století. Tato změna repertoáru měla za následek odchod Petra Masného, který nesouhlasil s odklonem od původního žánrového zaměření, k němuž se rozhodla většina členů, ze spolku. Samotní členové spolku popisují aktuální žánrové zaměření jako „bláznivé komedie“.

Pro výběr repertoáru jsou zásadní i finanční možnosti spolku, od nichž se odvíjí výše obnosu, jenž si mohou ochotníci dovolit investovat do zaplacení licence autorovi divadelní hry. Především v prvních letech se tak pláničtí divadelníci uchylovali ke hrám, jejichž autor zemřel před více jak sedmdesáti lety, čímž mu zanikla ochrana autorských práv. Z autorů, jejichž díla v Plánici zinscenovali, do této kategorie spadají Božena Němcová, Václav Kliment Klicpera, Josef Kajetán Tyl, Georges Feydeau, výše zmíněný Carlo Goldoni i Václav Štech, jehož „*Deskový statek*“ ovšem hráli v Plánici v roce 2015, tedy dva roky před vypršením lhůty ochrany autorského práva.

Přiklonění se ke komediím mělo vliv na změnu původního názvu „Farní divadelní spolek Plánice“ na „Divadelní spolek Plánice“ v roce 2014. Slovo „farní“ bylo vypuštěno, aby nebyli divadelníci omezováni ve výběru dramát a mohli do repertoáru zařadit i hry s tematikou, jež by dle členů nebyla vhodná pro soubor spadající pod faru Římskokatolické církve, například erotika.

„Změnili jsme název na Divadelní spolek Plánice, protože už jenom ten název „Farní“ nás morálně odrazoval od výběru nějakých her.“¹⁹

Stejně jako během prvních let fungování plánického divadla, i v současné době jsou voleny hry pro větší množství herců, čímž je ovšem výběr limitován. Aby bylo možné zapojit více herců, jsou do her vkládány nové epizodní role.

Pláničtí ochotníci vybírají divadelní hry dvojím způsobem. První, časově náročnější způsob je získání scénářů přes agenturu Dilia, jež zastupuje autory české i zahraniční. Pověřený člen spolku si nechá zaslat každý rok několik scénářů, po jejichž přečtení je vybrán

¹⁹ Rozhovor s Lukášem TÝMLEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1989. Plánice. 15. 4. 2018.

ten nejvhodnější. Záměrně není uveden konkrétní člen, jelikož výběrem scénářů se během let fungování spolku zabývalo více osob. V současné době je jím pověřen Jiří Havlíček, jenž samostatně vybral hru pro sezónu 2017/2018 „*Manželství na druhou aneb Barillonova svatba*“. Jak bývá v plánickém spolku tradicí, ostatním členům byl zaslán vybraný scénář ke schválení, což zcela odpovídá komunitnímu rázu spolku, v němž mají všichni členové právo účastnit se důležitých rozhodnutí.

Druhý způsob výběru vhodných her je skrze navštěvování představení jiných divadelních souborů, které mají žánrově podobný repertoár. Například Divadlo Na Fidlovačce inspirovalo plánické divadelníky k rozšíření repertoáru o inscenaci „*Jen žádný sex prosím, jsme přece Britové! Aneb Všichni v tom jedou!*“ napsanou dvojicí autorů Anthony Marriot a Alistair Foot.

2.3 OSOBNOSTI

2.3.1 MONSIGNORE MGR. JOSEF ŽÁK

Josef Žák se narodil 20. července 1957 v Kraslicích. Pochází se Sokolovska, kde prožil dětství i mládí. Středoškolská studia absolvoval na Střední zemědělské technické škole v Chebu a následně vystudoval Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Litoměřicích. Na kněze byl vysvěcen kardinálem Františkem Tomáškem v roce 1985 v Praze. Z počátku své cesty duchovního otce působil čtyři roky jako kaplan v Plzni, později jako farář a okrskový vikář v Rokycanech. V té době byl rovněž pověřen službou pomocného spirituála v Arcibiskupském kněžském semináři v Praze a zároveň mu byla svěřena péče o mládež v Pražské diecézi. Z Prahy odešel v roce 1993, kdy byl jmenován prvním generálním vikářem nově zřízené Plzeňské diecéze. Od roku 1999 byl farářem v Plánici a okrskovým vikářem vikariátu Klatovy. V Plánici působil až do roku 2005. V tomto roce se vrátil do Plzně, aby se jako spirituál staral o kněze v Plzeňské diecézi. K funkci generálního vikáře, jíž zastával před působením v Plánici, se vrátil v roce 2011. V současné době zastává funkci spirituála Arcibiskupského kněžského semináře v Praze, kde působí od 1. července 2016, a zároveň spirituála na Teologické fakultě Univerzity Karlovy.

Do Plánice se dostal ze zdravotních důvodů. Po operaci byl přeřazen na odpočinkovější farnosti v Pošumaví. To ovšem neznamenalo, že by se ve svém novém působišti oddával pouze odpočinku. Naopak se poměrně brzy aktivně zapojil do veřejného

života v Plánici. Skrze farnost postupně poznával obyvatele města Plánice a okolí. Mottem pro jeho aktivity se stal citát: „*Když chceš dát lidem dohromady, postav s nimi věž.*“²⁰

Pociťoval, že po zrušení složek Národní fronty ČSSR²¹, v nichž spatřoval kromě rozměru politického i rozměr sociální, se nemají lidé na periferii kde setkávat, což vnímal jako šanci vytvořit něco, kde by dal lidem možnost trávit společně čas. Z tohoto důvodu v Plánici i dalších místech své farnosti zakládal kluby, spolky a vytvářel společné aktivity, jež mohli dopomoci ke sblížení obyvatel.

*„Vycházelo se z toho, že člověk je tvor sociální a člověk je rád, když někam patří, do nějakého společenství, do nějaké skupiny, kde má svoje místo, kde ho rádi vidí a kde taky po něm něco potřebují.“*²²

Kromě Farního divadelního spolku Plánice, jehož vznik inicioval, založil Farní klub seniorů, který dával prostor starším lidem, aby se měli kde pravidelně setkávat a společně trávit volný čas. První ustavující schůzka klubu se konala 25. června 2003. Jako vedoucí byly zvoleny Anna Ornová a Rita Masná, které společně organizovaly program schůzek a vymýšlely aktivity. Jednalo se především o výlety, pochody, přednášky, koncerty a zpívání při harmonice. Naopak na aktivity pro děti byl zaměřený Klub Kaplanka, jenž byl otevřen všem dětem bez ohledu na to, zdali navštěvovali náboženství, či nikoliv. I zde se vymýšlely nejrůznější aktivity a hry. Dále to bylo jedenáct skupin po 8–10 účastnících, které se scházely jednou týdně na faře.

„Každá ta skupina se scházela jednou za týden na faře. Klíče od fary mělo asi 25 lidí, protože faru jsem nevnímal jako byt faráře, ale prostor pro tu obec, pro to město. Já jsem tam měl svoje soukromí 1+1 a zbytek byl všech.“ (...) *„Byly otevřené vrata na faře. Já jsem je otevřel a nechal jsem je otevřené furt. Ve dne, v noci, v zimě, na jaře. Prostě jsem to nechal otevřené. Lidé říkali: „Proč nezavíráte?“ Já jsem říkal. Jednak mi nemají co ukrást. Druhá věc, nepředpokládám to, že by se kradlo. Třetí věc – a jako proč? Ty lidi tam můžou chodit. Tím jsem dal najevo, že mezi tou farou a obyvatelstvem není hráz.“*²³

Po zjištění, že je v Plánici a okolí mezi lidmi oblíbený zpěv lidových písní, začal pořádat pravidelná setkání pod názvem *Zpívejte s námi*, která se uskutečňovala vždy v neděli

²⁰ s velkou pravděpodobností se jedná o volnou interpretaci citátu „*Přinut' je, aby společně budovali věž, a uděláš z nich bratry.*“ (Antoine de Saint-Exupéry)

²¹ Mezi složky Národní fronty ČSSR patřily například Socialistický svaz mládeže, Československý svaz žen, Československý svaz tělesné výchovy či Československý červený kříž.

²² Rozhovor s Mons. Josefem ŽÁKEM, bývalým farářem města Plánice, nar. 1957. Praha 10. 5. 2018.

²³ tamtéž.

od půl páté do šesti. Lidé z okolních vesnic si potom faráře sami zvali, aby u nich večer uvedl. Podmínkou byl prostor a místní muzikant, jenž doprovázel zpěváky na hudební nástroj. Lidé tak byli sami tvůrci kultury. Těchto setkání se odehrálo celkem 106.

Spoluzakládal charitu v Klatovské diecézi, s čímž souvisí i tradice Tříkrálové sbírky. V době působení Mons. Žáka v Plánici se na faře sešly švadleny a šily pro krále pláště. Materiál na výrobu darovali místní lidé, kteří látky sami nepotřebovali nebo je mohli obětovat. V jednom roce šlo až 120 králů v maskách, ti se tradičně oblékali na faře, odkud šli na Městský úřad. Vedla je kapela a zpívaly se písně. Kasičky na výběr finančních příspěvků předával procesí starosta. Zapojením světského subjektu chtěl farář prezentovat, že se nejedná pouze o akci církevní, ale i občanskou. Sám zdůrazňoval, aniž by chtěl finanční dary dehonestovat, že primárním posláním a krásou Tříkrálové sbírky je budování pozitivních mezilidských vztahů. Důležitost peněz, jež byly použity na dobročinné účely si samozřejmě uvědomoval.

V dnešní době svým rozsahem významným projektem, u jehož zrodu stál také Mons. Žák, je Pochod pohádkovým lesem z Habartic do Zdebořic. Trasu pochodu objevil již krátce po svém příchodu do Plánice během svých ozdravných procházek, velice se mu zalíbila a rozhodl se pořádat oficiální každoroční pochod. První rok šel trasu pouze Mons. Žák s několika důchodkyněmi a jednalo se spíše o improvizovanou procházku prostou programem, na jejímž závěru si účastníci zazpívali píseň „Ach, synku, synku“. V té době ještě netušili, že se tato píseň stane neoficiální hymnou, zpívanou na čtvrtém ročníku čtyřmi sty lidmi, kteří budou pouhou třetinou všech pochodujících, a v dalších ročnících až kolem dvou tisíc účastníků. Myšlenka obohatit pochod o pohádkové prvky a scénky se zrodila po ukončení charitativní Tříkrálové sbírky jako poděkování všem koledujícím dětem i dárcům. Na čtvrtém pochodu se kromě Plánické farnosti podílela Oblastní charita Klatovy a množství místních spolků a sdružení, včetně Farního divadelního spolku, jenž v lese připravil scénky ze Starého Bělidla a rozloučil se tímto způsobem s postavami hry ze své první divadelní sezóny. Kromě postav z „Babičky“ bylo možné na čtyřkilometrové trase spatřit i množství pohádkových postav. Tradice vydržela do dnešní doby, kdy se účastní více než dva tisíce návštěvníků. Pochod znamená velký kulturní i turistický přínos pro obě vesnice, o nichž se zvýšilo povědomí v širokém okolí. Mons. Žák od počátku razil myšlenku „kulturou na kulturu“. Výtěžky z akcí se pak například investovaly do opravy kostela a v dnešní době putují převážně na dobročinné účely.

Mons. Josef Žák stál také u obnovení tradice pochodu Křížíkovou stezkou z Plánice do Klatov. Stezka je pojmenována podle plánického rodáka, vynálezce Františka Křížíka, jehož maminka si vydělávala na živobytí tím, že pravidelně chodila z Plánice do Klatov na trh, kde nakoupila nůši rohlíků, které pak prodávala na plánickém zámku.

„Podle některých zdrojů chodila paní Křížíková každý den a nosila rohlíky z Klatov panstvu do Plánice na zámek. Ale spíše to bylo dvakrát třikrát týdně,“ vysvětlila za organizátory pochodu Anna Ornová. Zpočátku dokonce účastníci pochodu mohli cestou paní Křížíkovou s nůši rohlíků potkat. „Marie Palusková, která hrála paní Křížíkovou, ještě osobně znala Františka Křížíka, chodil dokonce k nim do rodiny. Teď už je v domově důchodců, je jí více než devadesát let. Ale ještě loni přišla jako paní Křížíková do hotelu, kde máme zakončení pochodu. Ze začátku jsme ji vozili třeba do Habartic nebo do Kydlín, kde jako paní Křížíková „potkávala“ účastníky pochodu,“.²⁴

Poprvé pochod Mons. Žák uspořádal v roce 2005. Jedná se o akci komornějšího rázu než Pohádkový les a účastní se jej od padesáti do sta lidí. Trasa pochodu je dlouhá 17 kilometrů a chodí se záměrně třetí sobotu v lednu, aby měli lidé důvod k pohybu po vánočních svátcích.

Kromě Farního divadelního spolku Plánice inicioval založení divadelních souborů i v Habarticích a Neurazech. Tyto soubory však fungovaly pouze dvě sezóny.

U všech výše zmíněných aktivit se snažil přizvat místní subjekty, aby po jeho odchodu činnosti fungovaly i nadále a udržely si svoji tradici. Nestavěl tedy projekty na jedné postavě, ale naopak zapojoval co největší množství osob. V případě Farního divadelního spolku Plánice se po první hře úmyslně stáhl do ústraní, aby mohlo divadlo samostatně fungovat. Dále navštěvoval zkoušky, oslavy a představení až do svého odchodu z Plánice.

2.3.2 PETR MASNÝ

Narodil se 12. února 1944 v Plzni, v níž žil se svými rodiči. Vlivem nespokojenosti s politickou situací v tehdejší Československu v roce 1969 emigroval do Švýcarska, kde kromě jiných zaměstnání působil více jak deset let v divadle ve městě Luzern na pozici technického pracovníka, přičemž měl na starosti především osvětlení. V roce 1983 se taktéž ve Švýcarsku seznámil s Ritou Felder, s níž byl ještě téhož roku sezdán. Petr Masný měl

²⁴ KOJAN, David. PODÍVEJTE SE: Z Plánice vyrazili Křížíkovou stezkou. In: *Klatovský deník.cz* [online]. 22.1.2017 [cit. 26.6.2018]. Dostupné z: https://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/podivejte-se-z-planice-vyrazili-krizikovou-stezkou-20170122.html.

v posledních letech své emigrace touhu navrátit se do své rodné země, avšak během svého zahraničního pobytu si odmítl vyřídit švýcarské občanství a zůstal mu tak status emigranta, což by mu při návratu do Československa přivodilo nemalé obtíže. Po otevření hranic v roce 1989 dostal naději, že by se mohl konečně vrátit, což uskutečnil nakonec až v roce 1995, kdy se přestěhoval zpět do Plzně.

Po návratu byl zaměstnán jako tlumočník během výstavby dálničního úseku Plzeň–Rozvadov, avšak zdravotní důvody ho donutily toto zaměstnání opustit.

Do Plánice se Petr Masný přistěhoval v roce 1998, kdy koupil dům č. p. 87. Jeho manželka Rita za ním natrvalo přichází až v roce 2000.

Od počátku své plánické etapy života byl zaměstnán jako pastorační asistent na farnosti, skrze níž vedla i jeho cesta k divadlu v Plánici. Poměrně brzy po seznámení s duchovním otcem Josefem Žákem, jenž byl do Plánice uveden rok po přistěhování Masného, jím byl osloven s žádostí o konzultaci ohledně iniciování založení divadelního spolku v Plánici. Masný duchovnímu otci přislíbil svoji plnou podporu a veškerou pomoc, kterou mu bude moci poskytnout.

Stejně jako Mons. Josef Žák i Petr Masný viděl hlavní přínos všech aktivit, s jejichž zakládáním v Plánici a okolí duchovnímu otci pomáhal, ve spojování lidí dohromady, ve vytvoření důvodu k setkávání a jeho umožnění všem občanům. Z tohoto důvodu spatřoval velkou důležitost v samotných divadelních přípravách a zkouškách, přičemž se snažil zapojit co největší množství lidí. Za tímto účelem byly vybírány i hry, do nichž bylo možné obsadit velký počet herců.

Petr Masný měl s divadlem díky svému zaměstnání ve Švýcarsku bohaté zkušenosti a měl tedy co nabídnout. K divadlu ho pojilo obrovské nadšení a často o něm zasvěceně vyprávěl. Vzhledem k jeho nejvyšší divadelní kvalifikovanosti byl duchovním otcem pověřen vedením divadelního spolku, což obnášelo tvorbu kulis, vytvoření technického zázemí a další nezbytné úkony. Při tvorbě kulis projevil Masný své výtvarné nadání a spolu s Jindřichem Ornou zpracovali i plakáty na první představení „*Babička*“.

Po oficiálním založení Farního spolku Plánice se stal členem jeho organizačního výboru.

Od druhé sezóny byl pověřen i výběrem vhodných her a jejich následným režirováním. Na tvorbě repertoáru si dával velmi záležet a kladl na něj vysoké nároky. Čerpal ze svých bohatých čtenářských i diváckých zkušeností. Bylo pro něj důležité, aby hra kromě

splnění parametrů velkého počtu případných herců a absence poplatku za autorská práva měla především co nejvyšší uměleckou úroveň. Splnit všechny požadavky, jenž si vytyčil, pro něj nebylo jednoduché.

Režie spolu s volbou repertoáru se Petr Masný zhostil v letech 2004 až 2008. Poslední hrou, pod níž je podepsán jako režisér je „*Poprask na laguně*“. V sezóně, v níž byla tato hra uvedena, již cítil, že je třeba předat povinnosti dalším členům spolku, aby divadlo nebylo tolik postavené na jeho osobě. Chtěl, aby i ostatní měli možnost nacházet hry, které by se mohli líbit jak členům spolku, tak publiku. Také pocíťoval, že již nemá tolik sil, aby divadlo dále řídil. Předal vedení Milanu Novákovi, principálovi spolku, který se o povinnosti postupně dělil s dalšími členy. Postupně utlumoval svoji činnost ve spolku a působil již pouze jako odborný poradce. Vliv na jeho postupný odchod z plánického ochotnického divadla měl i výběr her, jenž se začal vzdalovat od zavedeného repertoáru zahrnujícího veselohry a pohádky, které by se měly dle jeho názoru pravidelně střídát. Dalším důvodem bylo pravděpodobně i to, že vlivem příchodu nových herců, se spolek postupně odkláněl od farnosti, což vyvrcholilo přejmenováním na Divadelní spolek Plánice v roce 2007.

V roce 2011 se s manželkou odstěhovali z Plánice. Naposledy se manželé společně stěhovali na faru do Strážova, kde Masný působil jako akolyta²⁵.

Petr Masný dostal jako dík za své zásluhy na vzniku i dalším fungování divadla v Plánici, které byly bezesporu zcela zásadní, doživotní volnou vstupenku na všechna představení Divadelního spolku Plánice. Až do své smrti v únoru 2018 byl v kontaktu s Milanem Novákem i dalšími členy divadelního spolku, kteří za ním v případě potřeby chodili pro cenné rady, a pravidelně se účastnil jejich představení v Plánici i mimo ni.

2.3.3 MILAN NOVÁK

Milan Novák se narodil 30. března 1974 v Klatovech. Považuje se za plánického rodáka, přestože v ní žil pouze první čtyři roky života. Poté se s rodiči odstěhoval do Klatov, avšak do Plánice pravidelně jezdil za svými prarodiči. Dle svých slov si tak k tomuto městu

---

²⁵ Akolyta (Z řec., „ten, kdo doprovází, služník“) Od 3. stol. Až do reformy Pavla IV. (1772) řádný klerik pověřený vedlejšími činnostmi při mši: nosil kadidlo a svíce, podával mešní konvičky a ofěry. Akolytství je jedním z nižších svěcení. Od roku 1972 může být uděleno laikovi. (zdroj: LEMAÎTRE, Nicole, et al. *Slovník křesťanské kultury*. Garamond, 2002.).

vybudoval mimořádný vztah. Dům, ve kterém prarodiče bydleli, si později Milan Novák s manželkou zrekonstruovali a nastěhovali se do něj v roce 2001.

Vystudoval Střední odborné učiliště energetické v Plzni obor Silnoproudá zařízení s maturitní nástavbou a v současné době je zaměstnán jako technický pracovník ve společnosti ČEZ, a. s.

Rok po jeho nastěhování vznikl Farní spolek Plánice, ve kterém působí již od samého počátku. V roce 2001 měli manželé Novákoví svatbu v plánickém kostele, čímž se dostal do kontaktu s Mons. Josefem Žákem, který poté oslovoval farníky ohledně plánovaného divadelního představení. Dle slov Nováka byl u nich Josef Žák v létě roku 2002 na návštěvě, a při odchodu se otočil mezi dveřmi a řekl mu: „Milane, budeš hrát v divadle, dvojroli.“ Teprve poté ho seznámil s tím, že se plánuje hra „*Babička*“. První představení bylo složené téměř výhradně z plánických farníků, z nichž je v současné době Milan Novák ve spolku poslední, pakliže nepočítáme Jana Rouba, který již aktivně do kostela nedochází.

V prvních letech nebyly role ve spolku zcela pevně rozděleny a o post režiséra a principála se Novák dělil s Petrem Masným. Vzhledem k tomu, že v prvních letech byl spolek zaštiťován farou, nebylo třeba ho oficiálně zapsat do spolkového rejstříku, čímž ani nevyvstala potřeba vytvářet personální organizační strukturu. Také nebylo jisté, zdali bude divadlo po odchodu Mons. Josefa Žáka životaschopné. Role ve spolku se ustanovovaly postupně v průběhu let. Avšak Milan Novák byl již od prvních let brán spolu s Petrem Masným jako vedoucí, z čehož pramenil jeho současný post principála spolku.

Již druhou sezónu režíroval pohádku „*O rohaté princezně*“, v dalších několika letech spolupracoval na režii s Petrem Masným. Výše zmíněný post principála zahrnuje množství povinností a sám Novák své působení popisuje následovně.

„Principál je v podstatě manažer. Musí víceméně zjistit, kdo bude režírovat, kdo bude vyrábět kulisy, kdy budeme mít přibližně scénář. Aby všechno ladilo. Je pravda, že před pár lety přišel do divadelního spolku Jirka Havlíček, který převzal spoustu pravomocí, i mých. Já se nemusím prakticky o nic starat. On je schopný zařídit účetnictví, režii i domluvit kulisy. V konci je to o tom, že já to mám na starost tak, že když vidím, že to nefunguje, tak lidsky zasáhnu. Domluvím, aby lidi přišli a udělali to či ono. Mám na starost, aby tohle fungovalo. Spojovat všechno a být nad tím. (...) Pokud vše běží, tak nemusím zasahovat.

V okamžiku, když vidím, že jsou problémy, tak se do toho vložím. (...) Musí se konkrétním lidem dát konkrétní úkol do konkrétní doby, pak všechno funguje.²⁶

V posledních letech se tedy díl jeho přidělených povinností snižuje. Pro zdárné fungování spolku vidí jako nezbytné, aby měl kolem sebe minimálně tři lidi, kteří budou na organizaci spolupracovat.

Před vstupem do spolku neměl žádné zkušenosti s divadlem. Pouze doma od rodičů slyšával, že je „herec“, což se, jak ukázal čas, naplnilo. Věří, že pro úspěšnou hereckou kariéru je potřeba splňovat několik bodů:

„Za prvé. Nesmí ti vadit vystupovat před lidmi, i když i to se dá vypilovat. Pak musíš mít v sobě trochu takového herce. Mít v sobě nějaký náboj. Za třetí musíš mít hlas. Herec, když není slyšet, to je neštěstí. Musíš mít v sobě určité předpoklady pro to, abys mohl divadlo hrát.“²⁷

Milan Novák jako jediný hrál ve všech hrách, které divadelní spolek od roku 2003 uvedl. Za roky svého hereckého působení vystřídal množství postav různého věku a charakteru, v posledních šesti až sedmi letech však vlivem omlazení souboru hraje především starší muže. „Mám předurčené ty role vzteklých, starých dědků.“

Dle jeho mínění je nejvydařenější sezóna 2013/2014, v níž bylo hráno představení „Masér v dámské lázni“, jež považuje za perfektní hru, která navíc jejich spolku „sedla“, sám považuje svoji roli „Brandese“ za svoji nejoblíbenější. Na tuto hru mnoho příznivců divadla pozitivně vzpomíná a Novák uvažuje o tom, že by mohla být za několik let opětovně zinscenována. Myslí si, že se ochotníci výkonům v této dosud nepřiblížili a tuto hru považuje za zlomovou. Z hlediska svého hereckého výkonu vidí jako důležitou i hru „Rodina je základ státu“, v níž měla jeho postava dlouhé monology a on se tak musel naučit úctyhodných devadesát stran scénáře ze sta. Uvědomuje si, že vzhledem k jejich publiku je nutné vybírat hry s kratší časovou dotací, což je ovšem při počtu členů hereckého souboru náročné.

Divadlo hraje pro pobavení publika. Pláničtí občané si přejí, aby spolek dále fungoval a oni mohli navštěvovat jeho představení, což je jeden z důvodů, které ho u divadla stále drží. Velkou váhu pro něj má i jeho zodpovědnost za chod spolku. Vidí jeho více jak patnáctiletou historii a nechce být tím, kdo by se zasloužil o jeho konec. V průběhu let,

²⁶ Rozhovor s Milanem NOVÁKEM, principálem Divadelního spolku Plánice, nar. 1974. Plánice 25. června 2019.

²⁷ Tamtéž.

když již měl pocit, že divadlo nebude moci dál vést, se vždy objevila postava, která mu dodala novou energii svým nadšením. Jmenovitě to byli především Ivana Roubová a Jiří Havlíček, kteří se aktivně zapojili do organizace. Uvědomuje si potřebnost lidí s novým prvotním nadšením, které déle působícím členům již vyrchalo. Zcela zásadní pro jeho setrvávání ve spolku je kolektiv ochotníků, kteří si mezi sebou vybudovali pevné přátelské vztahy.

Za velké pozitivum považuje, že se spolku podařilo zdokonalit přípravu před představeními i následná deinstalace kulis, rekvizit a kostýmů. V prvních letech se o to staralo pouze několik členů, kterým to trvalo až několik hodin. V současné době se zapojují všichni, vyjma několika, jimž to nedovolí zdravotní stav. Navíc mají členové dopředu rozdělené úkoly, což ve výsledku zkrátilo dobu potřebnou pro úklid na pouhou půl hodinu.

Pro budoucnost divadelního spolku měl několik přání. Jedno z nich, vlastnit prostory pro zázemí spolku, v nichž by bylo možné intenzivněji utužovat vztahy, se mu již vyplnilo. Druhým je stálá divadelní scéna v plánické Sokolovně. Umožnění jejího využívání divadelníky by z nich sňalo velké množství povinností, které jim v současnosti komplikují činnost. S ohledem na soukromé životy členů spolku i jejich profesní vytížení není z jeho pohledu vhodné, aby byl spolek aktivní i v letních měsících. Naopak považuje za optimální, že je Divadelní spolek Plánice sezónní záležitostí.

Jako mnozí další se angažuje v Pochodu pohádkovým lesem.

2.3.4 RITA MASNÝ

Rita Felder se narodila ve Švýcarsku 13. února 1955. V roce 1983 se seznámila s Petrem Masným, a ještě téhož roku se stala jeho manželkou. V domovské zemi se živila jako sociální pracovnice. Intenzivně pracovala se skupinou hendikepovaných lidí, což ji velmi naplňovalo, kvůli čemuž potřebovala více času, aby se mohla přestěhovat do České republiky za svým manželem. Bylo nezbytné, aby dokončila započaté léčebné procesy s lidmi ze své skupiny, což je v případě hendikepovaných jedinců mnohdy otázkou několika let. Svého muže pravidelně navštěvovala v roce 1999 se za ním přestěhovala. Vzhledem k výrazné jazykové bariéře nepovažovala za možné, aby zde mohla dlouhodobě žít a vykonávat zaměstnání. Odešla tedy na jeden rok zpět do Švýcarska, avšak již v roce 2000 se vrací do Plánice, tentokrát na trvalo. S manželem se ještě dvakrát stěhovali, nejprve

do Klatov a později do Strážova. Po smrti Petra Masného se vrátila do Plánice, kde v současnosti žije.

V divadelním spolku působila již od samého počátku jeho aktivity. Spolu s dalšími pomáhala svému muži s tvorbou kulis. V první sezóně působila jako nápověda během zkoušek i v průběhu samotných představení. Rita Masný přiznává, že v té době ještě neuměla dobře česky, avšak bylo jí řečeno, že stačí repliky pouze číst ze scénáře. Ovšem i to se ukázalo jako náročné, ne vždy dokázala text číst s takovou rychlostí, aby dostačovala hereckému projevu. Sama tedy občas potřebovala pomoc, kterou jí poskytovala mladá herečka Marie Bendová, která se dokázala naučit téměř celé scénář nazpaměť. Tato výpověď dokládá krásu komunitní práce spolku, v němž při sobě všichni členové stáli a byli si nápomocni.

V následujících dvou letech byla Rita M. manželem obsazena jako herečka. V sezóně 2003/2004 jí byla vybrána a upravena role tzv. přímo na tělo, a to postava německé vychovatelky ve hře „*O rohaté princezně*“. Jejím úkolem bylo mluvit česky s německým akcentem, což jí plně vyhovovalo. V následujícím roce ve hře od Václava Klimenta Klicpery „*Každý něco pro vlast*“ ztvárnila postavu učitelky Voříškové.

Dle jejích slov ji hraní bavilo, avšak musela mít role s menším obsahem replik. Větší množství textu pro ni bylo příliš náročné a činilo jí problém. V dalších letech se pro ni již vhodná role nenašla. Na divadlo však nezapomněla a tvrdí:

„*A když se někdo zeptá, jestli budu chtít hrát, tak asi jo.*“²⁸

Stejně jako další dotázaní z první generace zakladatelů z řad farníků vidí hlavní přínos divadelního počínání ve spojování lidí dohromady. Pozitiva divadla vidí v seznámení s lidmi i ve společné práci. Pro první hry bylo třeba vykonat mnoho činností, vytvářet kulisy v ne zrovna příznivých podmínkách nepřilíš vytopené farní hospodářské budovy v podzimních a zimních měsících. Za poměrně náročné považuje předávání povinností a pracovních aktivit novým hercům, což obnášelo jejich uvědomění si komplexnosti všeho, co k divadlu v Plánici patří. Museli pochopit, že se nejedná jen o docházení na zkoušky a samotné hraní. Všichni členové tímto způsobem získávali část zodpovědnosti. Za velmi důležité Rita M. považuje u amatérského divadla kvalitní organizaci a dobrou motivaci.

²⁸ Rozhovor s Ritou MASNÝ, členkou Divadelního spolku Plánice, nar. 1955. Plánice 24. 6. 2019.

Rita Masný se také v prvních letech účastnila Pochodu pohádkovým lesem, Křížíkovy stezky a na pravidelné večery Zpívejte s námi osobně zajišťovala dopravu.

2.3.5 JAN ROUB

Narodil se na podzim roku 1990 v Klatovech. Od té doby žil s rodiči a starší sestrou Janou v Plánici. Vystudoval Západočeskou univerzitu v Plzni, Fakultu strojní, Katedru technologie obrábění. Studium ukončil v červnu roku 2017 s titulem inženýr. Od září téhož roku pracuje v Doosan Škoda Power jako technolog – programátor rotorů turbín.

K divadlu v Plánici se dostal především díky svému působení v kostele, ke kterému má jejich rodina blízký vztah. Účastnil se bohoslužeb jako ministrant²⁹. Byl osloven Petrem Masným a Mons. Josefem Žákem již při přípravách na první hru „*Babička*“ v roce 2002. V té době mu tedy bylo pouhých 12 let. O hraní projevil zájem a byl obsazen do role Honzika. Po úspěšném ukončení sezóny 2002/2003 byl opět osloven Petrem Masným, zdali by nechtěl pokračovat v divadelních aktivitách i v dalším roce. S ostatními zájemci byli sezváni na faru, kde je Masný seznámil se svojí představou. Pro nadcházející sezónu vybral pohádku od Vladimíra Klapky „*O rohaté princezně*“. Pro každého z nich měl již i připravené role, které by měli hrát, a rozdal všem scénáře. Do této hry byl ve svých třinácti letech obsazen v roli Kouzelného dědečka. Po úspěších prvních her se dohodli s ostatními členy spolku, že budou chtít v divadelních aktivitách pokračovat dlouhodobě. Jan Roub byl tedy od samého počátku stálým členem spolku. Začínal od malých rolí a postupem let se vypracoval až k rolím hlavním.

V divadle se věnuje především hraní. Kromě samotného hraní se aktivně věnuje i propagaci jednotlivých představení a výrobě kulís. Účastní se též ostatních aktivit, na kterých se Divadelní spolek Plánice podílí. A to zejména na „*Pochodu pohádkovým lesem*“ z Habartic do Zdebořic a na masopustním průvodu „*Staročeská svatba*“, v němž se nejdříve účastnil jako družba a naposledy v roce 2015 jako samotný ženich.

Za svoji kariéru v divadelním spolku hrál v každé hře, kromě roku 2013, kdy kvůli studijním povinnostem vynechal jednu sezónu, ve níž se hrála pohádka „*Hrátky s čertem*“. I když v tomto roce nestál na jevišti, na představeních v Plánici vypomáhal jako osvětlovač. Během let střídal v různých rolích pohádkové i skutečné postavy. Jeden rok na jevišti

---

²⁹Ministrant je muž n. chlapec přísluhující katolickému knězi při obřadech (zdroj: HAVRÁNEK, Bohuslav, et al. *Slovník spisovného jazyka českého*. Nakl. Československé akademie věd, 1960.)

vyprávěl o tom, jak se mu zalíbilo v pivovaru, kde působil jako Sladovnický učedník, další rok radil panu králi, který z nápadníků bude nejvíce hoděn zachránit princeznu, aby o další rok později způsobil velkolepý zmatek v malém italském přístavu ve hře Carla Goldoniho „*Poprask na laguně*“. Zajímavé jevištní dění si užil ve hře Václava Štěcha „*Deskový statek*“. Svoji oblíbenou rockovou hudbu mohl propagovat coby „pankáč“, nemanželský syn neurologa Davida Mortimera, Leslie v bravurním kousku Raye Cooneyho „*Rodina je základ státu*“. Nejvíce se mu prozatím líbila role Charlieho – soukromého detektiva v inscenaci od Jana Wericha a Jiřího Voskovce „*Hlava proti Mihuli*“.

Za zlomovou sezónu považuje rok 2014, v němž členové spolku nacvičili hru „*Masér v dámské lázni*“ autora Williama Wiga. Hra byla přelomová svým vtípem, spádem a bláznivými pro diváka nečekanými zápletkami. Na tuto hru během prvních dvou víkendů, kdy byla odehrána celkem čtyři představení, v Plánici přišlo dohromady přes 500 diváků. Představení bylo divácky velice úspěšné i nadále, což potvrdilo vystoupení v Bolešinech, kam zavítalo více než 300 diváků. V tomto roce se změnila i podoba propagačních materiálů. Na plakáty se začaly používat fotografie účinkujících. Započala zde také tradice posezení herců s návštěvníky, jež se konala přímo po posledním představení v Plánici.

Dle vlastních slov je velký trémista a „nervák“, přesto mu hraní za tyto obtíže stojí, protože po příchodu na jeviště z něj vše opadne a hry si užívá. Vychutnává si, když do představení může přímo zapojit i diváky. Největší odměnou mu je smích a potlesk diváků. Sám říká, že když si lidé zaplatili za vstupenku, musí od něj dostat z jeviště ten nejlepší herecký výkon. Tím dává najevo, že mu záleží na konečné spokojenosti v hledišti, a hlavně na dobré pověsti celého divadelního souboru.

Přestože má za sebou dlouhou řadu rolí s všemožnými charaktery, nemá ambice napsat autorskou hru. Nápady na různé zápletky a příběhy má a sám by i chtěl. Zatím však své autorské schopnosti omezil pouze na úpravu textů a vymýšlení jednotlivých postav. Uvědomuje si totiž složitost vytvoření vtipné hry, která by byla kladně přijata publikem. Tvrdí, že by se při psaní vlastní divadelní hry nedokázal zcela oprostít od soustředění se jen na vtipné situace a dialogy. Tím by hra v konečné fázi nedávala divákům smysl.

Jedním z jeho divadelních snů je zahrát si v plánické Sokolovně, kde se hrávalo divadlo dříve a kam podle jeho slov plánické divadlo neodmyslitelně patří. Do budoucna si přeje, aby divadlo co nejdéle fungovalo a bylo divácky úspěšné.

2.3.6 MARIE HNOJSKÁ

Marie Hnojská se narodila 4. září 1992 v Klatovech. V Plánici žila s rodiči a dvěma sestrami Eliškou a Janou od narození. Všechny sestry se v průběhu let aktivně zapojili do činnosti Divadelního spolku Plánice. Sestra Eliška v divadle hrála čtyři roky, a to v sezónách 2008–2011, a Jana v jedné sezóně působila v roli osvětlovačky. Marie vystudovala obor stavební inženýrství na Fakultě stavební Českého vysokého učení technického v Praze. Studium dokončila v roce 2018 a v současné době je zaměstnána ve stavební firmě na pozici přípravář.

Ve Farním divadelním spolku působila již od samého počátku, kdy jí byla Mons. Josefem Žákem v roce 2002 nabídnuta role Adélky ve hře „*Babička*“, kterou ve svých pouhých deseti letech přijala, čímž se stala nejmladší členkou souboru. Mons. Žák znal M. Hnojskou z hodin náboženství, a také z její první divadelní zkušenosti, představení „*Sen svatého Josefa*“, jež bylo nacvičeno a sehráno žáky Základní školy v Plánici docházejícími na náboženství ve školním roce 2001/2002. M. Hnojská spatřuje důležitost v úspěchu hry „*Babička*“, která dodala novou energii členům spolku pro pokračování v divadelním snažení.

V druhé divadelní sezóně se pro ni ve hře „*O rohaté princezně*“ nenašla adekvátní role, což z dnešního pohledu vidí vzhledem ke svému nástupu na gymnázium pozitivně, ale sama přiznává, že v té době ji z toho bylo smutno. V dalších letech si zahrála opilého Vinopalského učně, poté dva roky po sobě princeznu v představeních „*Neohrožený Mikeš*“ a „*Poněkud ztracená princezna*“. Svoji hereckou kariéru ukončila rolí Checcy, jež považuje za svoji nejoblíbenější, ve hře „*Poprask na laguně*“ od Carla Goldoniho, zinscenovanou plánickými ochotníky v sezóně 2007/2008.

Hru „*Poprask na laguně*“ považuje za zlomovou pro spolek, a především pro ni samotnou.

„Zkoušky neprobíhaly tak, aby bylo možné se věnovat problémovým scénám, hra se hrála od začátku do konce na každé zkoušce. Herci, kteří hráli jen v některých scénách, chodili jen na části zkoušek, a občas se čekalo, než budeme všichni. Pro herce, kteří hráli velké role byly zkoušky náročné. Rozhodně tím nechci říct, že by zkoušky byly špatné. Užili

*jsme si na nich spoustu legrace, jako vždy, a hra dopadla po generálce dobře. Jen tyhle nedostatky určily směr mé režie.*³⁰

V následující sezóně se Marie v pouhých patnácti letech ujímá režie hry „*Tvrdohlavá žena*“ autora Josefa Kajetána Tyla. Přiznává, že pro Petra Masného, který jí předával pomyslnou režisérskou štafetu, nebyla první volbou, jelikož byl předtím post režiséra nabídnut několika dalším lidem, kteří však všichni odmítli. S přihlédnutím ke svému nízkému věku sama nejprve váhala, zdali tuto zodpovědnost přijmout, avšak nakonec se rozhodla to zkusit, především díky tomu, že měla představu, na co by se chtěla soustředit a co by chtěla zlepšit.

Nakonec režírovala tři sezóny, během nichž byla uvedena výše zmíněná hra „*Tvrdohlavá žena*“, s jejímž výběrem jí byl velmi nápomocný Petr Masný, a dále pohádka „*Čertovy zlaťáky*“ a „*Hlava proti Mihuli*“ od autorské dvojice Jan Werich a Jiří Voskovec. Dvě posledně jmenované hry vybírala samostatně ze scénářů, které si půjčovala v Městské knihovně Klatovy a načítala, dokud nevybrala ten nejvhodnější s ohledem na děj, počet a charakter jednotlivých postav apod.

*„S režii jsem neměla vůbec žádné zkušenosti. Inspirací mi byly mé postřehy z dosavadních zkoušek, rady Petra Masného, také jsem docházela na hodiny dramatického oboru v ZUŠ v Klatovech a nejvíce mi byly inspirací knihy od Evy Machkové Úvod do studia dramatické výchovy a Metodika dramatické výchovy, zásobník dramatických her a improvizací.*³¹

Výběr hry „*Hlava proti Mihuli*“ okomentovala pro Klatovský deník takto:

*„V první řadě jsme vybrali komedii. Komédie máme v našem souboru hodně rádi a jsou divácky vděčné. A pak, vybrali jsme hru Voskovce a Wericha, kteří jsou mými oblíbeníci a jejichž hry mám prostě ráda. Hru *Hlava proti Mihuli* jsem vybrala také proto, že Voskovec s Werichem ji osobně nikdy nehráli, a proto nemohou diváci srovnávat jejich výkony s těmi našimi.*³²

Důležitou pro ni byla zodpovědná příprava. Do scénáře si psala velké množství poznámek, týkajících se například potřebných rekvizit, které bude nutné zařídit. Dále jakým

³⁰ Písemný rozhovor s Marií HNOJSKOU, členkou Divadelního spolku Plánice, nar. 1992. 23. června 2019.

³¹ Tamtéž.

³² POUZA, Ludvík. Pláničtí ochotníci vyprodali o víkendu spolkový dům. In: *Klatovský deník.cz* [online]. 31.1.2011 [cit. 25.6.2019]. Dostupné z: https://klatovsky.denik.cz/kultura_region/planicti-ochotnici-vyprodali-o-vikendu-spolkovy-du.html.

způsobem má být scéna nasvícena a ozvučena, a především na co by se chtěla soustředit ve výkonu herce. Jednotlivé zkoušky vedla jinak, než bylo do té doby zvykem. Prvních patnáct i více minut měli divadelníci soustředění zahrnující jazykolamy a dramatická cvičení, jež čerpala z výše zmiňovaných knih a z internetových zdrojů. Jejím cílem bylo sblížit kolektiv novým způsobem a dát hercům prožitky, které by poté mohli využít ve svých rolích. Samotná zkouška byla poté zaměřena jen na určitou část hry, kterou díky tomu měli možnost přehrát vícekrát, nebo se přímo soustředili na problémové scény. Čím více se blížil termín premiéry, tím se prodlužovaly zkoušené úseky hry. Přibližně v polovině období vyhrazeného na zkoušení uspořádala víkendové soustředění, během něhož měli divadelníci možnost sehrát hru celou, v nejlepším případě i s částí kulis, kostýmů a rekvizit, aby bylo zjištěno, jaké položky inventáře je ještě potřeba doplnit. Dále se zaměřili na odhalení scén, jež bylo nutné pilně procvičovat, a byl i větší prostor pro dramatická cvičení.

Při zpětném ohlédnutí za svojí režisérskou kariérou ji činí největší radost to, že Divadelní spolek Plánice přihlásila na přehlídku Žlutické divadelní léto s hrou Hlava proti Mihuli, čímž dostala spolek z jejich komfortní zóny a dala mu z jejího pohledu dobrou zkušenost v podobě hodnocení odborné poroty.

„Divadlo pro mě v té době znamenalo 100 % mého času. Vedle činností, které jsou vidět, je i spousta činností, které vidět nejsou. Jsem ráda, že se zařizováním těchto věcí mi hodně pomáhal Milan Novák. Divadlo mi dalo hodně radosti a také nových přátelství, za které jsem vděčná. Myslím si, že to je hlavní účel těchto spolků. Vzhledem k tomu, že jsem poslední rok své režie měla v režii i svou maturitu a nástup na vysokou školu, rozhodla jsem se své působení ve spolku ukončit.“³³

Budoucnost spolku vidí pozitivně a přála by si, aby byla co nejdelší. Je potěšena tím, že jsou ve spolku stále lidé staří i noví, kteří mají nadšení v divadle pokračovat, a především se starat i o věci organizační, které nejsou na první pohled patrné.

Přibližně ve stejné době, ve které působila jako režisérka, organizovala za pomoci hasičských sborů v Habarticích a Zdebořicích i Základní školy v Plánici Pochod pohádkovým lesem. Od útlého dětství také zpívala ve sboru Schola Plánice, s nímž také zahajovala první představení „Babička“. Během posledního ročníku tradiční Staročeské svatby jí bylo dle jejích slov ctí být nevěstou kolegy ze spolku Jana Rouba.

³³ Písemný rozhovor s Marií HNOJSKOU, členkou Divadelního spolku Plánice, nar. 1992. 23. června 2019.

2.3.7 IVANA ROUBOVÁ

Narodila se 1. března 1988 v Klatovech a až do svých devatenácti let žila se svými rodiči v Plánici. Po absolvování gymnázia v roce 2007 nastoupila na vysokou školu v Praze. V roce 2013 promovala na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze, kde v současné době žije a zároveň pracuje na pozici vedoucí oddělení ve vzdělávací agentuře.

V divadle se věnovala herectví, dramaturgii, režii, ale i administrativě a hospodaření spolku. Za roky svého působení ztvárnila celkem devět rolí, dvě hry režírovala a při jedné se na režii podílela.

Její babička byla kostelnice, bratr Jan Roub byl, jak je zmíněno výše, ministrant, jejich rodina tedy měla blízko ke kostelu, do něhož chodili, a potažmo i k faře. Ivana Roubová byla od útlého dětství vedena ke zpěvu. Navštěvovala pěvecký kroužek při Základní škole v Plánici, díky němuž se dostala až do pěveckého sboru Schola Plánice při Římskokatolické farnosti Plánice. Působila v něm téměř deset let, a to i v roce, kdy slavnostně zahajoval premiéru hry „*Babička*“ zpěvem lidových písní. Prostřednictvím svého bratra poznala divadlo, jeho zákulisí a lidi kolem něj, což jí učarovalo.

V roce 2006 byla oslovena, zdali by měla zájem hrát princeznu v pohádce „*Neohrožený Mikeš*“. Nabídku přijala a splnila si tak jeden ze svých snů. Co vše obnáší přípravy představení a jak složité je ho dostat na jeviště, záhy poznala, jelikož se účastnila celého procesu přípravy hry na faře. V následující sezóně opět hrála, tentokrát postavu sudičky Radky v pohádce Ladislava Lošťáka „*Poněkud ztracená princezna*“. V roce 2008 měla být obsazena do hry „*Poprask na laguně*“, avšak nakonec se pro ni nenašla vhodná role, což velice těžce nesla. Ke hraní se vrátila o dva roky později, když byla, pro ni překvapivě, oslovena do role čertice. Jednalo se o malou roli, což jí vzhledem ke školním povinnostem v Praze vyhovovalo. Následující rok si ve hře „*Hlava proti Mihuli*“ od české autorské dvojice Jiří Voskovec a Jan Werich zahrála hlavní ženskou roli, Máníčku. Inteligentní humor obsažený v této hře jí byl blízký. V tomto roce I. Roubová založila facebookovou stránku Divadelní spolek Plánice, kterou do dnešní doby spravuje. Stránka velice pomáhá propagaci spolku a je pro něj velkým přínosem.

Rok 2012 považuje za zlomový a zásadní pro další směřování spolku. Byla vybrána hra „*Ťululum*“ od francouzského autora Georgese Feydeaua, typická situační komedie plná bláznivých situací a postav. Tato inscenace měla obrovský úspěch a začaly s ní divácké

rekordy. Při výběru hry chtěla velká část herců porušit tradici střídání pohádky a veselohry a pro další rok zvolit opět veselohru. Nakonec se tak nestalo a I. Roubová, její bratr a několik dalších herců se rozhodli v roce 2013 nehrát, slečna Roubová však divadelní činnost neukončila, naopak v tomto roce převzala vedení účetnictví, což pro ni bylo dalším mezníkem. Rok 2014 znamenal návrat ke komediím, u nichž se již natrvalo zůstalo. Byla nastudována hra „*Masér v dámské lázni*“, jež sama Ivana považuje za jednu z nejlepších, které jejich spolek zinscenoval. Ivana si opět zahrála malou roli, kterou sama chtěla, jelikož měla v tomto roce na starosti velkou část organizace divadla, pořízení licence, účetnictví, plakáty i další povinnosti a byla tedy velmi vytížená. Ke zdárnému výsledku přispělo velkou měrou i to, že měla vždy lidi, kteří jí pomáhali, což je ostatně v plánickém spolku tradicí.

V sezóně 2014/2015 je jako režisérka podepsána pod hrou „*Deskový statek*“, avšak dle svých vlastních slov režírovala v podstatě pouze to, jakým způsobem bylo představení odehráno na premiéře a dalších několika reprízách. Hra se během dalších představení sama vyvíjela, na což již neměla vliv. V následující sezóně se opět chopila režie hry „*Rodina je základ státu*“, již sama vybrala. Kromě jiného ji zvolila proto, že je ve hře netradiční prostředí lékařského pokoje. Hra byla opět divácky velmi úspěšná. Společně s Jiřím Havlíčkem režírovala i následující hru, ve které si i zahrála roli dívky lehkých mravů, již nechtěl nikdo hrát.

V divadlu vidí velký adrenalin a několik let jím doslova žila. Vzhledem k tomu, že trvale žije v Praze a do Plánice dojížděla pouze na víkendy, věnovala divadlu polovinu svého volného času. S principálem Milanem Novákem dle jejího názoru tvořili silné organizační duo. On vše vykomunikoval a ona se starala o propagaci a další nezbytné činnosti.

Po této sezóně z pracovních a osobních důvodů ukončila aktivní hereckou a režisérskou kariéru, nadále se však stará o facebookové stránky spolku, pomáhá s přípravami a jezdí se souborem na představení. Od divadla se úplně odpoutat nemůže. Stalo se pro ni stylem života. Aktivity tedy pouze utlumila, ale je stále členkou statutárního orgánu spolku.

Divadlo je pro ni emotivní záležitostí, jelikož jí vždy záleželo na dobrém výsledku, a také velkou prověrkou spolehlivosti lidí. Sama vždy zájemcům o hraní vysvětlovala, co vše obnáší členství v jejich souboru.

Kromě divadla pomáhala s přípravami Pochodu pohádkovým lesem.

2.3.8 LUKÁŠ TÝML

Narodil se 31. 8. 1989. Je plánický rodák, a kromě krátkých období v ní žije celý svůj život. Vyučil se v oboru Autoelektrikář na Středním odborném učilišti Sušice, na němž taktéž absolvoval maturitní nástavbové studium obor Podnikání. Během života vystřídal množství zaměstnání. Živil se jako dělník, řidič i jako kalkulant. Práce ho přivedla i do zahraničí. V různých odvětvích působil v Německu, Itálii, Skotsku i v Africe. V současné době se věnuje masérství.

V Divadelním spolku Plánice začínal jako kulisák v roce 2004, avšak pouze na jednu sezónu.

„Předtím jsem se na divadlo chodil dívat. Druhý rok jsem s nimi dělal kulisáka, to mi bylo třináct let. A vlastně jsem měl první svojí roli. Mojí první rolí byla bučící kráva za kulisami. Dělal jsem zvuk. A nebylo mě vidět, byla to skvělá role.“³⁴

Poté měl delší období neaktivity a vrátil se až v roce 2011 jako herec. Kromě hraní se ve spolku zabývá propagací představení. S principálem Milanem Novákem a Jiřím Havlíčkem tvoří v posledních několika letech organizační trojici spolku, přičemž se společně věnují produkci, dramaturgii i režii, v sezóně 2017/2018 kolektivně režírovali hru „Manželství na druhou aneb Barillonova svatba“.

Jeho cesta k herectví a příchodu do Plánického divadelního spolku v roce 2011 byla skrze principála Milana Nováka. Dle slov Lukáše Týmla ho k divadlu přivedla náhoda, setkání s principálem, jež poměrně komicky vyvrcholilo v jeho pozvání na schůzi spolku. Samotná situace vypovídá o Milanu Novákovi a jeho schopnosti získávat pro divadlo nové lidi.

„K divadlu jsem se dostal úplnou náhodou, když jsem jednou takhle po ránu, ještě rozespalý potkal Milana Nováka a on se mi zeptal: „Luky, co děláš v neděli?“ Ani jsem nestihl odpovědět. „A nechtěl bys s námi hrát divadlo?“ Zase jsem nestihl odpovědět. „Měli bychom pro tebe takovou roli.“ A já na to: „Víš, Milane, ...“ Nenechal mi domluvit. „No vidíš, nic, tak přijď v neděli na zkoušku.“ A na to jsem si vlastně řekl: „Ty budeš hrát divadlo.“ Takže k divadlu jsem se dostal hlavně díky našemu principálovi Milanovi a mojí neschopnosti říkat ne.“³⁵

³⁴ Rozhovor s Lukášem TÝMLEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1989. Plánice. 15.4.2018.

³⁵ Písemný rozhovor s Lukášem TÝMLEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1989. 16.5.2019.

Lukáš do spolku přišel bez dřívějších hereckých zkušeností a jeho první role na jevišti byla „kasař“ ve hře „*Hlava proti Mihuli*“ od Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Každou roli, již za svojí hereckou kariéru ztvárnil, považuje za důležitou. Ať je to pro jeho osobní herecký rozvoj, či pro hru samotnou.

„Každá z rolí, které jsem ztvárnil měla něco do sebe. Začínal jsem od úplně malých rolí (kasař, hotelový poslíček), které mi však naučily, že není malých rolí. Každé role, velká nebo malá, má svojí duši. Ke každé z nich se snažím přistupovat individuálně a vím, že mi chvílku trvá, než ji najdu.“³⁶

Za nejdůležitější pro sebe osobně považuje sezóny 2013 a 2014. V těchto letech se z důvodu zaměstnání v zahraničí účastnil představení pouze v roli diváka a uvědomil si, jak velmi mu divadelní prostředí chybí. To vedlo k jeho návratu do Divadelního spolku Plánice v roce 2015, v němž ztvárnil „zámečnicka Němečka“ ve hře *Deskový statek* od Václava Štecha. Od té doby nevynechal jediné představení, jež pláničtí odehráli, stal se jedním ze základních členů divadelního spolku a je v posledních sezónách obsazován do velkých rolí.

Co se týče důležitosti pro spolek jako takový, považuje za nejúspěšnější sezónu 2014, v níž byla uvedena hra „*Masér v dámské lázni*“, s níž pláničtí vyprodali ne jeden sál.

Pro budoucnost spolku a uspokojení potřeb diváka považuje za důležité vytvořit v nadcházejících sezónách paralelní projekt, který by doplnil repertoár spolku o pohádku, jež nebyla nacvičena a hrána již od roku 2013, kdy byla uvedena známá pohádka Jana Drdy „*Hrátky s čertem*“. Od té doby se spolek zaměřil výhradně na veselohry, čímž není dle názoru L. Týmla uspokojena poptávka všech příznivců a návštěvníků plánického divadla. Proto by rád v jedné sezóně hrál paralelně dvě hry.

Rád by se také účastnil divadelních přehlídek a soutěží, aby mohli pláničtí porovnat své schopnosti a dovednosti s dalšími divadelními uskupeními, a především aby získali od odborné poroty zpětnou vazbu a konstruktivní kritiku jejich počínání, což je velmi cenné pro amatérské divadelníky.

Tak jako mnozí další členové sní o tom, že si Divadelní spolek Plánice bude moci jednou zahrát v plánické Sokolovně, v níž hráli a měli zázemí ochotníci v dřívějších

³⁶ Písemný rozhovor s Lukášem TÝMLEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1989. 16.5.2019.

obdobích divadelního snažení v Plánici. Spolku by do budoucna přál především to, aby divadlo v Plánici nikdy neupadlo a nadále se těšilo přízni diváků.

Z dalších aktivit spjatých s Divadelním spolkem Plánice či s dalšími divadelními subjekty se pravidelně účastní Pochodu pohádkovým lesem, jenž je v současné době nadále pořádán, čímž se splnilo přání Mons. Josefa Žáka, aby aktivity, jejichž tradici založil pokračovaly i po jeho odchodu. Dále se L. Týml v roce 2019 aktivně podílel na organizaci pochodu Křížikovou stezkou, účastní se oživených prohlídek na zámku v Chudenicích, na zámku v Blatné a Klatovech v rámci Barokních slavností, při nichž ztvárnil postavu sv. Jana Nepomuckého. V sezóně 2019 navíc účinkuje v klatovském ochotnickém spolku Za Oponou ve hře Nikolaje Vasiljeviče Gogola „*Revizor*“. Okrajově se věnuje tvorbě poezie.

Divadlo je pro něj důležitou součástí života a sám jeho přínos popisuje následovně: *„Divadlo mi dává možnost seberealizace, možnost se odpoutat od všednosti dnů běžného života. Divadlo vidím jako prostředek, který propojuje lidi napříč společenským postavením generačními i profesními rozdíly, jako mechanismus uvolnění a odreagování. A v první řadě mi to prostě baví, baví mi rozesmávat lidi, přenášet na ně emoce a vůbec vždycky jsem se rád předváděl.“*³⁷

2.3.9 JIŘÍ HAVLÍČEK

Jiří Havlíček se narodil 9. dubna 1986 v Klatovech. Do Plánice se přestěhoval s rodiči v roce 1990, tudíž zde prožil téměř celý život a jeho pouto k Plánici je tedy srovnatelně silné jako rodáků, kteří mají v divadelním spolku převahu. Jiří H. vystudoval Střední zemědělskou školu v Klatovech. Nějakou dobu se živil úpravou užitkových povrchů, a to dlážděním a asfaltováním silnic. Svoji profesní kariéru byl nucen přerušit vlivem svého zrakového hendikepu a v současné době je ve svých třiatřiceti letech v invalidním důchodu.

Tato okolnost má zásadní vliv na jeho fungování ve spolku, jelikož má oproti ostatním členům větší množství volného času, jenž je navíc ochoten věnovat Divadelnímu spolku Plánice i dalším aktivitám s ním spjatých. Dle vlastního odhadu věnuje za jednu sezónu divadlu minimálně sto padesát až dvě stě hodin, přičemž je pravděpodobné, že se ve spojitosti se vzrůstajícím množstvím funkcí, jež ve spolku zastává, bude zvyšovat i časová dotace.

³⁷ Písemný rozhovor s Lukášem TÝMLEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1989. Plánice 16.5.2019.

Aktuálně vykonává funkci zástupce principála Milana Nováka. Má na starosti finance spolku, podílí se na výběru her, jejich samotné realizaci i úpravě scénářů. Dále organizuje a domlouvá místa a termíny výjezdních vystoupení mimo Plánici. Díky němu měli pláničtí ochotníci poprvé možnost vystoupit v kamenném divadle, a to v plzeňském Plutu. Mezi jeho povinnosti patří i webové stránky spolku, které spravuje. Jelikož se zajímá o grafické zpracovávání obrazových materiálů, spolupracuje na výrobě plakátů, edici vstupenek i programech pro diváky, které jsou rozdávány před představeními, společně s fotografem a grafikem spolku Ondřejem Smolou. V neposlední řadě je samozřejmě herec.

Jak bylo zmíněno výše, Jiří Havlíček společně s Lukášem Týmlem a Milanem Novákem mají na starost i dramaturgii, produkci a režii, která bývá v případě Divadelního spolku Plánice často kolektivní, což by dle vlastních slov chtěl Jiří změnit, a naopak sehnat režiséra, který by sám nezastával žádnou jinou pozici a měl by tedy odstup a důležitý pohled z pozice třetí osoby.

Od počátku svého působení ve spolku si vyzkoušel vše, co s divadlem souvisí. V prvním roce se především jen sžíval s prostředím a chodem divadla. Musel si zvyknout na zvyky a běžné činnosti, které je nezbytně nutné v divadle provádět, aby mohlo fungovat. Od tvorby kulis až po stavbu pódia. Postupně se více a více zapojoval, až byl navrhnout radou spolku na post zástupce principála. Společně s radou zapracovali na obnově stanov spolku, snaží se mapovat finanční tok ve spolku, aby lépe dokázali s financemi, které mají, pracovat. Povedlo se jim zpracovat systém předprodeje vstupenek na plánická představení, po němž byla v Plánici dlouhodobá poptávka, což se osvědčilo, a Divadelní spolek Plánice v současné době prodává více jak 70 % všech vstupenek na domácí představení v předprodeji.

Jeho cesta k Divadelnímu spolku Plánice vedla skrze principála Milana Nováka, který mu nabídl možnost účastnit se oživených prohlídek na zámku v Blatné. Zde měl roli rytíře v dobovém kostýmu. Jeho postava byla umístěna mimo hlavní dění, kde probíhala hádka dvou panošů, jež vyvrcholila soubojem s meči. Jiří ze svého místa vykřikl větu: „*Co je to tady za bordel!*“ tak zvučně a hlasitě, že jej bylo slyšet na druhé straně zámku za zavřenými dveřmi.

„Můj první kontakt s divadlem byl v roce 2014, kdy mě oslovil principál Milan Novák a tehdejší režisérka Ivana Roubová, abych jel vypomoci na oživené prohlídky na zámek Blatná, kde jsem díky svému pronikavému hlasu málem nejen přivodil jedné postarší paní zástavu srdce, ale myslím, že i zavínil logopedickou vadu jedné malé holčičky. Tehdy si mě

všiml i principál, který byl ohromen tím, že mě slyšel na druhé straně zámku, jak straším lidi svým hlasem.“³⁸

Tato epizoda byla zásadní pro aktivní vstup J. Havlíčka jakožto plnohodnotného člena spolku, k čemuž se ho již v předchozích letech snažili přesvědčit Ivana Roubová a Milan Novák. Ještě v probíhající sezóně 2013/2014 měl působit jakožto náhradník ve hře „*Masér v dámské lázni*“ a musel se narychlo naučit scénář. K samotnému představení však vlivem nepříznivého počasí nedošlo.

Před tím, než započalo jeho účinkování ve spolku, neměl s divadlem téměř žádné zkušenosti. Přesto se již v první sezóně projevilo, že má dobrý jevištní pohyb, neotáčí se k divákům zády, což je klasická začátečnická chyba, i kvalitní hlasový projev. Tyto dovednosti dle vlastních slov získal na léčebném pobytu, kde měl možnost se seznámit s člověkem, který se ochotnickému divadlu věnoval a vysvětlil mu základy hraní, přednesu a správného pohybu na jevišti. Společně poté secvičili krátké desetiminutové představení, jež bylo v léčebném zařízení také odehráno. Tomuto pobytu Jiří vděčí i za to, že netrpí trémou.

Jiří H. byl opět osloven během příprav na sezónu 2014/2015 režisérkou Ivanou Roubovou a přijal nabízenou roli stavitele Tureckého v připravované hře od Václava Štěcha „*Deskový statek*“. Jednalo se o jednu z hlavních rolí, což korespondovalo s další Havlíčkovou kariérou ve spolku jakožto herce větších či přímo hlavních rolí. Sám přiznává, že malou roli obsahující pouze několik replik nikdy neměl.

Všechny role, jež ztvárnil v následujících letech, považuje za důležité. Jednalo se o Huberta Bonneyeho ve hře „*Rodina je základ státu*“ a Briana Runniclese v komedii britských autorů A. Marriotta a A. Foota „*Jen žádný sex, prosím, jsme přeci Britové ... aneb všichni v tom jedou!!!*“. V roce 2018 byl obsazen do hlavní mužské role Barillona ve hře „*Manželství na druhou aneb Barillonova svatba*“, pod níž jsou podepsáni francouzští dramatici Georges Feydeau a Maurice Desvallieres. Tuto hru Jiří sám vybíral s ohledem na potřeby spolku i s představou obsazení jednotlivých rolí.

V plánickém divadle vidí ohromný potenciál a o jeho budoucnost se nebojí. Plně si uvědomuje, že jsou ochotníci, ne vše se jim optimálně daří, že mají velký prostor pro zdokonalování se a změnu oproti stávajícímu stavu, avšak právě v tom vidí samotný

³⁸ Písemný rozhovor s Jiřím HAVLÍČKEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1986. Plánice 19.6.2019

vývoj a dospívání spolku a lidí v něm. Chyby chápe jako možnost poučení se, zdroj informací a inspirace pro zlepšování se.

Jeho velkým přáním je zahrát si v plánické Sokolovně.

„Přál bych si, a to třeba i jako starý kmet, zahrát si v naší plánické Sokolovně, která nám byla prodána do soukromého vlastnictví a zničila se tak tradice starých Sokolů, což je velká škoda. A asi budu opravdu naivní, ale já tomu prostě musím věřit, že plánický DIVADELNÍ SPOLEK jednou opět zaplní prostory Sokolovny a jejími zdmi se bude rozléhat smích a potlesk plánických diváků.“³⁹

Další aktivity spjaté se spolkem, jichž se účastní, jsou Pochod pohádkovým lesem, oživené prohlídky na zámku v Chudenicích i města Klatovy. S Lukášem Týmlem jednou, avšak dle vlastních slov doufá, že ne naposledy, vystoupili ve společném projektu One and a half men. Do budoucna by také rádi vytvořili odnož divadelního spolku s menším počtem členů, s nímž by zinscenovali druhou hru a objížděli by letní divadelní festivaly a přehlídky.

Divadlo je pro Jiřího důležitou, neodmyslitelnou součástí jeho života.

„Divadlo je pro mě radost, povinnost, a hlavně velký závazek. Závazek v podobě toho, že nesmím zklamat své herecké kolegy a musím podat vždy stoprocentní výkon, jak na jevišti, tak i mimo něj. Největší zodpovědnost cítím k našim příznivcům v hledišti, protože ti jediní dokážou ocenit a poznat, zda naše půlroční práce byla poctivá a povedená, anebo nikoliv.“

A hlavně jak je známo divadlo bez obecenstva není taková sranda, jako s obecenstvem. Divadlo hraju z jednoho prostého důvodu. Jsem sobec a sobecky si užívám ten pocit, když vylezu na podium v našem podání ... ty naše dřevotřísky, které pro nás znamenají svět. A já prostě neznám lepší pocit, než když do těch lidí mohu posílat z těch desek a prken svou energii a oni jí vnímají a vracejí mi ji v podobě smíchu a potlesku. To je pro mě hraní a divadlo, ohromná hra s energií, kterou dávám a беру zpět a neznám lepší pocit, když si po zavření opony mohu sednout a zapálit si cigaretu a vnímat všechny ty podněty a pocity, a především hlavně to, že jsem vyždímaný, jako hadr na nádobí. To je to proč, dělám divadlo a vždycky dělat budu.“⁴⁰

³⁹ Písemný rozhovor s Jiřím HAVLÍČKEM, členem Divadelního spolku Plánice, nar. 1986. Plánice 19.6.2019.

⁴⁰ Tamtéž.

2.3.10 JANA VOPALECKÁ

Narodila se 6. května 1975 v Plzni. Až do svých dvaadvaceti let žila v Přešticích. Po ukončení studií se vdala a přišla za manželem do vesnice Loužná, jež je situována deset kilometrů od Plánice. Jana Vopalecká vystudovala Pedagogickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V současné době pracuje jako učitelka na prvním stupni Základní školy Nepomuk.

V divadelním spolku se věnuje především herectví, podílí se také jakožto výtvarnice na podobě scény a kostýmů. V letošním roce režírovala hru „*Do hrobu tanečním krokem*“. Na režii se částečně podílela i v předchozích letech. Kromě herectví a režie působila jako suflérka.

K divadlu v Plánici ji přivedl Mons. Josef Žák, s nímž se znala ze studentských akcí pro mládež. Žák ji v kostele oslovil již během přípravné fáze na první divadelní sezónu a pozval ji k nastudování hry „*Babička*“. Vzhledem k tomu, že jí v té době končila mateřská dovolená, souhlasila a byla obsazena do role Kristly.

Jana Vopalecká do divadelního spolku vstupovala s předchozími divadelními zkušenostmi. Jako dítě navštěvovala v Přešticích baletní přípravku a pěvecký sbor. První divadelní kroky poté udělala až jako studentka, jednalo se o představení s křesťanskou tematikou připravené ve společenství křesťanské mládeže. Následně v Přešticích ještě za svých studií nastudovala několik drobných her s dětmi docházejícími do kostela. Od roku 2009 vede dětský divadelní soubor při ZŠ Nepomuk, jenž se v posledních letech jmenuje Johánek. Divadlo hraje se svými žáky i v rámci vyučování. V letošním roce nastudovali divadelní hru Marie Holkové „*Mučedník z Nepomuku*“. Natočili i její filmovou adaptaci.

Ačkoli byla členkou spolku od počátku, měla po první sezóně několik let pauzu, neboť pro ni bylo obtížné spojit péči o malé děti, zaměstnání a účinkování v divadle během víkendových výjezdů. V roce 2008 byla nucená podstoupit náročnou operaci z důvodu závažného onemocnění a několik měsíců byla v pracovní neschopnosti. V domácím prostředí se cítila osaměle bez kontaktu s přáteli, a tak uvítala nabídku na roli a k divadlu se vrátila. Na zkoušky chodila v době vycházek se zpevňujícími pomůckami a s velkými bolestmi, ale právě divadelní soubor jí velmi pomohl v tomto složitém životním období. Později s ní do spolku přišli i její děti, dcera Kateřina hraje od sezóny 2009/2010 a syn působil jako zvukař a osvětlovač v době svých středoškolských studií. Nyní studuje ČVUT v Praze a je složité spojit studium a práci v divadle.

Mezi pro ni důležité role řadí tu úplně první, Kristlu. Ve hře „*Babička*“ započalo její divadelní partnerství s Milanem Novákem, které se několikrát opakovalo i v dalších hrách. Ráda také vzpomíná na roli Vendulky v pohádce „*Čertovy zlatáky*“ či na roli Lucienne v úspěšné hře „*Ťululum*“. Poslední role Athény Tombové je pro ni také nezapomenutelnou.

„Divadlo je pro mě prostor pro kreativitu, způsob vyjádření emocí či myšlenek, způsob terapie, a hlavně parta úžasných lidí. Budu ráda, když budu moci být součástí spolku i v dalších letech.“⁴¹

Pro spolek jako takový by si přála, aby mohl zkoušet v sále s divadelním jevištěm a důstojným zázemím.

Kromě divadla se účastnila Pochodu pohádkovým lesem, nejprve jako účastník se svými dětmi, později se několikrát zapojila do organizace.

2.3.11 JOSEFA PLÁNIČKOVÁ

Josefa Pláničková, které neřekne v Divadelním spolku Plánice nikdo jinak než Jožina, se narodila v Plánici, v níž žije celý život, 9. ledna 1946, což z ní aktuálně činí nejstarší členku spolku. Celá rodina paní Pláničkové zůstává Plánici věrná, její děti zde také žijí. Vyučila se švadlenou, vdala se a po několik dalších let zůstala na mateřské dovolené se svými dětmi. Poté vykonávala různá zaměstnání ve firmách působících v Plánici. Pár let také působila v plánickém vepříně. Ze zdravotních důvodů odchází již v 51 letech do důchodu.

V divadelním spolku působí výhradně jako herečka. Vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu i věku přenechává ostatní činnosti na mladších kolezích. K divadlu jí přivedl Mons. Josef Žák, jenž jí požádal, zdali by byla ochotná se svojí přítelkyní připravit pohoštění pro herecký soubor v první sezóně. Po úspěchu prvních představení a rozhodnutí v divadle pokračovat oslovil Mons. Žák paní Pláničkovou s nabídkou možnosti hrát v další sezóně.

Následně jí přišla pozvánka na úvodní schůzku, které se zúčastnila, a odnesla si z ní scénář k roli Bartáčkové ve hře „*O rohaté princezně*“, tato role je do dnešní doby její oblíbenou a nejraději na ní vzpomíná. Ještě dlouho poté jí dle této role říkal Mons. Žák „paní Bartáčková“ a ona sama se mu tak ve vtipu představovala. Její první divadelní zkušenost ji

⁴¹ Písemný rozhovor s Janou VOPALECKOU, členkou Divadelního spolku Plánice, nar. 1975. Plánice 25.6.2019.

pro divadlo zcela nadchla a zůstala mu věrná až do dnešní doby. Josefa Pláničková vynechala za svoji kariéru pouze jednu hru v roce 2017, v němž měli v rodině zdravotní problémy a ona se na hru necítila fyzicky ani psychicky připravená. V tomto roce ji nahradila její sestra Františka Svobodová, která v divadle působí již od roku 2014.

Co se týče repertoáru, paní Pláničková upřednostňovala původní model, postavený na střídání veselohry a pohádky. Byla by ráda, kdyby se spolek k pohádce vrátil, a věří, že by si určitě našel široké publikum, jelikož by mohly na hru chodit celé rodiny. Také by ocenila opětovné zařazení klasické veselohry. Přesto považuje za jednu z nejvydařenějších her komedii „*Masér v dámské lázni*“. Kromě své první role vzpomíná ráda i na postavu Carpentiorové ve hře „*Manželství na druhou aneb Barillonova svatba*“. Během každého představení totiž mohla vrhnout šlehačkový dort do obličeje principála Milana Nováka, což jí nesmírně bavilo.

Divadlo paní Josefě dává do života novou energii. Ráda tráví čas mezi mladými divadelníky, cítí se v jejich společnosti dobře a vždy se na ni těší. Proto chodila na divadelní zkoušky i v roce, kdy sama nehrála. Divadlo paní Pláničkovou celkově uchvátilo a pravidelně jezdí jako divák na představení jiných divadelních souborů.

Přese všechna pozitiva již na sobě pocítuje tíhu stáří a považuje aktuální sezónu za svoji poslední hereckou. Přiznává, že má problémy se zapamatováním textu a nerada by byla spolku přítěží. Rozhodně však plánuje nadále navštěvovat vystoupení plánických ochotníků a ráda by se účastnila i výjezdních představení.

Do budoucna si přeje, aby divadelníci ve svém snažení vytrvali a vždy se našli nějakí mladí, kteří ho budou aktivně posouvat dále. V letošním roce měla možnost navštívit prostory plánické Sokolovny, která je aktuálně v soukromém vlastnictví. Tato návštěva v ní vyvolala přání, aby město v budoucnu Sokolovnu koupilo a pláničtí ochotníci si v jejích prostorách mohli opět zahrát.

3 BUDOUCNOST

S přihlédnutím ke všem získaným informacím lze usoudit, že Divadelní spolek Plánice bude minimálně v nejbližších letech stále plně aktivní.

Pokud se ohlédneme do minulosti, jež formovala aktuální stav spolku, je očividné, že již první generace zakladatelů, především Mons. Josef Žák a Petr Masný, kladli velký důraz na udržitelnost spolku pro budoucí generace. Již od počátku bylo jejich záměrem, aby spolek nebyl závislý na jedné či několika málo postavách. Naopak se snažili zapojovat co největší množství lidí. Důležitost také spatřovali v tom, aby nově příchozí pochopili, že divadlo není pouze o hraní, ale obnáší mnohem více aktivit, některé z nich mohou být náročné, avšak pro chod spolku a zdařilost představení jsou zcela nezbytné. Vhodnou dělbou zodpovědnosti a pozitivní motivací docílili toho, že se mladí divadelníci chtěli zapojovat do všech potřebných činností, přičemž zároveň cítili sounáležitost se spolkem i ostatními jeho členy. Divadelní spolek se stal jejich společným dílem. Tím se naplnil jejich cíl činností spojovat lidi v Plánici.

Během let se projevilo, že tato cesta byla správná, jelikož se na důležitých postech již vystřídalo větší množství osobností, aniž by bylo nutné vyvíjet na někoho tlak. Vždy když je potřeba zaplnit nějaké prázdné místo v organizačním týmu, najde se někdo nový, kdo je ochoten se toho zhostit. Zde je třeba zmínit Milana Nováka, jenž je ve spolku od prvních okamžiků, zastává funkci principála a hlavní autority spolku. Jeho úkolem je pracovat s lidmi, rozdělovat úkoly jednotlivcům, čímž se zaslouhuje o trvalé fungování spolku. On je navíc pojítkem mezi původním Farním divadelním spolkem, jeho myšlenkami, vizemi, a současným Divadelním spolkem Plánice.

Z výpovědí členů divadelního spolku jasně vyplývá, že mají chuť a nadšení posouvat spolek dále. Všichni si uvědomují, že je stále co zlepšovat, a nechtějí v započaté práci polevit. Někteří přímo jmenovali body, které považují za důležité, například sehnat režiséra, který by zároveň nepůsobil jako herec, což je zásadní pro jeho odstup, díky němuž může vidět nedostatky a prostor pro zlepšení, které by mu jinak mohly zůstat skryty. Touha po zlepšování se je očividná i z přání některých členů, aby se jejich spolek zúčastňoval divadelních přehlídek, kde by měl možnost získat zpětnou vazbu od odborné poroty a zároveň by se mohl inspirovat v práci ostatních divadelních souborů.

Z tabulky č. 1 – Obsazení herců lze vyčíst i to, že Divadelní spolek Plánice netrpí nedostatkem nových herců, kteří pravidelně doplňují uvolněná místa v souboru, jenž má své dlouhodobé stálé členy, kteří jsou jeho jádrem.

Z různých přání členů spolku do budoucna zaznívaly nejčastěji dvě:

samotné další aktivní fungování spolku, nikdo z dotazovaných členů si nepřipouští, že by spolek mohl ukončit činnost, což je dobrý předpoklad do budoucna.

Poté to bylo přání, které ukazuje, že pláničtí nezapomínají na historické kořeny ochotnictví v jejich městě. Řeč je o možnosti získat k divadelním aktivitám plánickou Sokolovnu, která byla dříve stálou scénou Dramatického odboru Sokola, než byla prodána do soukromého vlastnictví.

V současné době údajně není otázkou, zdali město Plánice Sokolovnu zakoupí a poskytne ji ochotníkům, ale pouze za jak dlouhou to bude dobu. Pro úplnou představu hovoříme v řádu let.

Absence stálé divadelní scény je pro členy spolku důležité téma, avšak není v jejich možnostech samostatně tuto situaci vyřešit. V tomto ohledu jsou zcela odkázáni na zástupce města, kteří dle svého aktuálního jednání mají snahu divadelní spolek podporovat. V současné době bylo divadelníkům k užívání věnováno celé spodní patro pod zámkem. Ochotníci tak získali několik místností, kam se budou po městské i svépomocné rekonstrukci stěhovat. Po dlouhých letech tak budou mít vlastní zázemí, což je pro jejich činnost nesmírně cenné.

ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem se zaměřil na Divadelní spolek Plánice z několika hledisek. V úvodní kapitole jsem na základě prvního dílu kroniky a výpovědí jednotlivých členů spolku podrobně popsal zrod spolku a související okolnosti. Všechny výpovědi se shodují v tom, že zcela zásadní postavou, související se vznikem spolku, je Mons. Josef Žák, jenž inicioval znovuoobnovení divadelní tradice v Plánici v roce 2002. Hlavní motivací pro něj byla snaha spojit lidi prostřednictvím společné aktivity, vytvářet pozitivní mezilidské vztahy i společenské vyžití. Josef Žák se snažil u všech aktivit, které zakládal, zajistit jejich udržitelnost. S odstupem času lze vyhodnotit jeho snahy jako úspěšné. Kromě činnosti divadelního spolku v Plánici každoročně probíhají Pochod pohádkovým lesem, Křížikova stezka a Tříkrálová sbírka, aktivity založené či obnovené Josefem Žákem.

Z hlediska přínosu práce pro samotné členy spatřuji jako nejvýznamnější kapitolu Historie. V ní odhaluji pro plánické ochotníky dosud neznámá fakta. Vzhledem k informacím, jež mi byly poskytnuty dotazovanými během rozhovorů, věřím, že nejvíce překvapující je informace o nejstarší písemně doložené zmínce o ochotnickém divadle v Plánici pocházející z roku 1874. Propojení historie se současností lze spatřovat ve shodném výběru repertoáru. Napříč desetiletími divadelníci v Plánici zařazovali převážně odlehčené divadelní žánry, a to pohádky, frašky a veselohry. V historických pramenech jsem objevil i další pojitko, divadelníci v Plánici byli v prvopočátcích i dnes ochotni vzdát se výtěžků z představení ve prospěch dobročinných účelů. Před několika lety věnovali pláničtí výtěžky z několika představení na pomoc spoluobčanům z domů č. 160 a č. 4 postižených požárem. To svědčí o pevném poutu k Plánici.

Divadelní spolek Plánice však již dávno přesáhl hranice svého domovského města a v dnešní době v něm kromě původních farníků a plánických rodáků účinkuje i mnoho přespolních, což mu dává regionální rozměr. Nehovořím pouze o samotné členské základně spolku. Pláničtí ochotníci svůj růst demonstrují i tím, že kromě svých zavedených scén, zahrnujících především účinkování v sálech kulturních domů, vystupují i na nových místech, čímž se jim daří získat si pozornost nového publika i širšího divadelního společenství. Jedním z důležitých kroků bylo získání prostoru v programu kamenných divadel v Plzni, jmenovitě se jedná o divadlo PLUTO a Moving Station. Tím dali pláničtí zcela jasně najevo, že nejsou spolkem, který se spokojí pouze s vystupováním po vesnických a maloměstských sálech, i když ani na tato místa rozhodně nezapomínají a mají v jejich srdcích stále pevné místo.

Na úplný závěr je vhodné poděkovat všem, kteří byli ochotni mi poskytnou svůj volný čas. Vzhledem ke způsobu sběru informací prostřednictvím osobních rozhovorů byla nutná delší časová dotace na vypracování práce. Pláničtí projevovali ochotu podílet se na této práci, přestože vzhledem k vytíženosti všech zainteresovaných bylo často komplikované nalézt vhodné termíny pro osobní setkání. Někteří tak poskytli informace alespoň písemnou či telefonickou formou. Zvláštní poděkování patří Mons. Josefu Žákovi a Václavu Petřů, kteří mají významný podíl na výsledné podobě práce.

Aby byla práce přínosnou pro samotný Divadelní spolek Plánice i pro případné další zájemce z řad veřejnosti, bude k dispozici v několika výtiscích. Jeden výtisk bude věnován přímo divadelníkům, další budou k zapůjčení na plánické faře a na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy u Mons. Josefa Žáka.

RESUMÉ

This diploma thesis, called The Theatrical Company Plánice, is divided into several parts. First chapter is about a birth of the theatrical company and its first season 2002/2003. The data are collected from the first company's chronicle and interviews with its members. The next chapter deals with the roots of amateur theatre in Plánice, repertoire, important individuals, and possible future of the theatrical company. The main goal of the thesis is to survey the theatrical company and its contribution to the Plánice region.

SEZNAM LITERATURY

Rozhovory:

ŽÁK, Mons. Josef, bývalý farář v Plánici a spoluzakladatel Farního spolku Plánice. Rozhovor. Praha 10. května 2018.

NOVÁK, Milan, principál Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 22. dubna 2018.

NOVÁK, Milan, principál Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 25. června 2019.

ROUB, Jan, člen Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plzeň 2. května 2018.

ROUBOVÁ, Ivana, členka Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 22. dubna 2018.

TÝML, Lukáš, člen Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 15. dubna 2018.

TÝML, Lukáš, člen Divadelního spolku Plánice. Písemný rozhovor. 16. května 2019.

HAVLÍČEK, Jiří, člen Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 15. dubna 2018.

HAVLÍČEK, Jiří, člen Divadelního spolku Plánice. Písemný rozhovor. 19. června 2019.

PETRŮ, Václav, syn režiséra Jana Petrů. Rozhovor. Plánice 24. března 2019.

HNOJSKÁ, Marie, členka Divadelního spolku Plánice. Písemný rozhovor. 23. června 2019.

MASNÝ, Rita, členka Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 24. června 2019.

PLÁNIČKOVÁ, Josefa, členka Divadelního spolku Plánice. Rozhovor. Plánice 24. června 2019.

VOPALECKÁ, Jana, členka Divadelního spolku Plánice. Písemný rozhovor. 25. června 2019.

Literatura:

BULISOVÁ, Jiřina, a kol. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. ISBN 80-7181-938.

HAVRÁNEK, Bohuslav, et al. *Slovník spisovného jazyka českého*. Nakl. Československé akademie věd, 1960.

PAVLOVSKÝ, Petr (ed.). *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Libri, 2004. *Stanovy České obce sokolské*. [Česko: Česká obec sokolská, 1990]

LEMAÎTRE, Nicole, et al. *Slovník křesťanské kultury*. Garamond, 2002.

Novinové a časopisecké články:

- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1874, **7**(16).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1874, **7**(21).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1874, **7**(37).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1874, **7**(39).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1875, **8**(13).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1876, **9**(15).
- Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení.* Klatovy: Max. Čermák, 1876, **9**(16).
- Šumavan: Časopis pro veškeré zájmy krajiny pošumavské.* Klatovy: Max. Čermák, 1891, **24**(1).
- Šumavan: Časopis pro veškeré zájmy krajiny pošumavské.* Klatovy: Max. Čermák, 1891, **24**(9).
- Šumavan: Časopis pro veškeré zájmy krajiny pošumavské.* Klatovy: Max. Čermák, 1891, **24**(25).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1895, **28**(13).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1895, **28**(15).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1895, **28**(19).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1895, **28**(20).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1900, **33**(42).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1902, **35**(18).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1902, **35**(23).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1905, **38**(4).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1905, **38**(7).
- Šumavan: Týdeník pro veřejné zájmy českého Pošumaví.* Klatovy: Max. Čermák, 1905, **38**(9).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1905, **38**(17).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1905, **38**(19).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1909, **42**(15).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1909, **42**(51).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1910, **43**(16).

Šumavan: Týdenník pro veřejné zájmy českého Pošumaví. Klatovy: Max. Čermák, 1910, **43**(19).

Elektronické zdroje:

www.amaterskedivadlo.cz

www.planickedivadlo.cz

KOJAN, David. PODÍVEJTE SE: Z Plánice vyrazili Křížickou stezkou. In: *Klatovský deník.cz* [online]. 22.1.2017 [cit. 26.6.2018]. Dostupné z:

https://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/podivejte-se-z-planice-vyrazili-krizickou-stezkou-20170122.html.

POUZA, Ludvík. Pláničtí ochotníci vyprodali o víkendu spolkový dům. In: *Klatovský deník.cz* [online]. 31.1.2011 [cit. 25.6.2019]. Dostupné z:

https://klatovsky.denik.cz/kultura_region/planicti-ochotnici-vyprodali-o-vikendu-spolkovy-du.html.

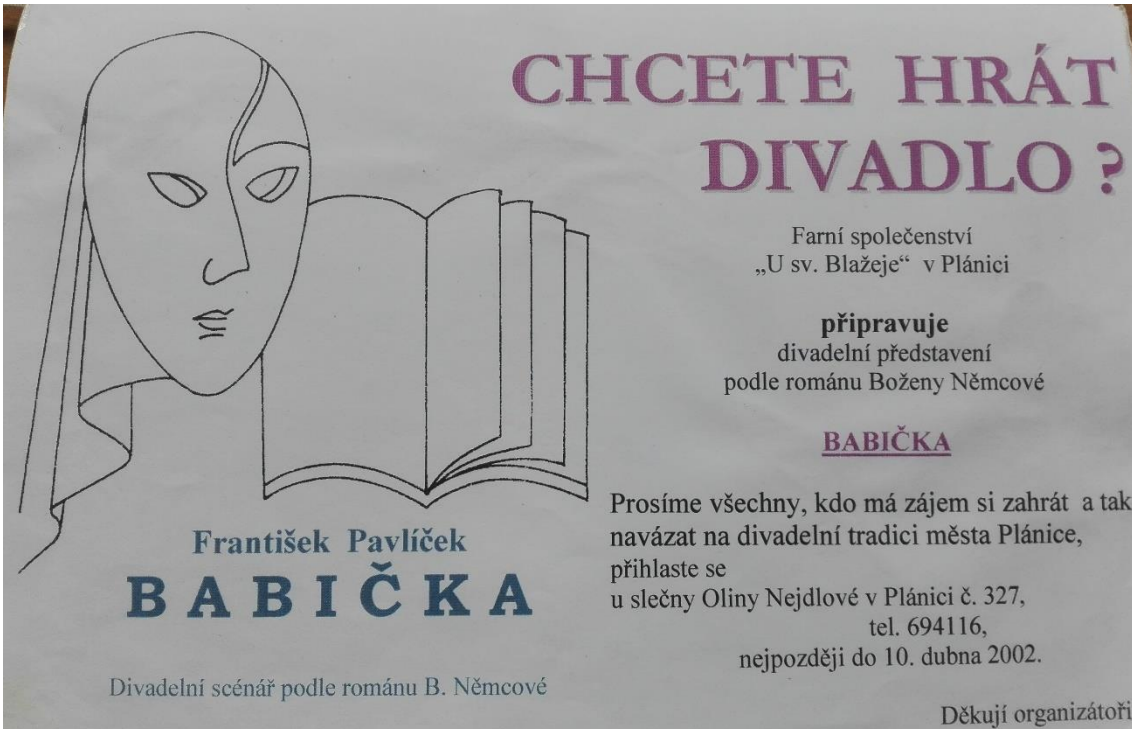

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

- 1. Obrázek č. 1** – Inzerát: „Chcete hrát divadlo?“
- 2. Obrázek č. 2** – Článek: ENGLOVÁ, Jitka. Divadlo povstalo jako pták Fénix z popela. *Klatovský deník*. České Budějovice: Vltava-Labe-Press, 2003, **12**(28).
- 3. Obrázek č. 3** – Fotografie k článku: ENGLOVÁ, Jitka. Divadlo povstalo jako pták Fénix z popela. *Klatovský deník*. České Budějovice: Vltava-Labe-Press, 2003, **12**(28).
- 4. Obrázek č. 4** – Článek s fotografií: ENGLOVÁ, Jitka. Plánická Babička stojí za to. *Klatovský deník*. České Budějovice: Vltava-Labe-Press, 2003, **12**(29).
- 5. Obrázek č. 5** – Článek: UHLÍKOVÁ, Jaroslava. Nezůstanou jen u Babičky. *Klatovský deník*. České Budějovice: Vltava-Labe-Press, 2003, **12**(76).
- 6. Obrázek č. 6** – Plakát na poslední představení Divadelního odboru Sokola „*Dům u doktorů*“ z 9. května 1975
- 7. Tabulka č. 1** – Obsazení herců

PŘÍLOHY

Obrázek č.1

**CHCETE HRÁT
DIVADLO ?**

Farní společenství
„U sv. Blažeje“ v Plánici

připravuje
divadelní představení
podle románu Boženy Němcové

BABIČKA

František Pavlíček
BABIČKA

Divadelní scénář podle románu B. Němcové

Prosíme všechny, kdo má zájem si zahrát a tak navázat na divadelní tradici města Plánice, přihlaste se u slečny Oliny Nejdlové v Plánici č. 327, tel. 694116, nejpozději do 10. dubna 2002.

Děkují organizátoři

Obrázek č. 2

Divadlo povstalo jako pták Fénix z popela

Ochotnické divadlo žije. A jak dokazuje plánický soubor, bude žít i nadále.

■ JITKA ENGLOVÁ

Plánice - Divadelní hru Babička uvedla o tomto víkendu Farnost u sv. Blažeje v Plánici ve spolupráci s tamním městským úřadem, základní školou a dobrovolnými hasiči.

Ochotnické divadlo má v Plánici velkou tradici. První představení tamního divadelního spolku se konalo v prosinci roku 1945 a s většinou či menšími přestávkami pracovalo až do roku 1971. Pak se na dlouhých třicet let odmlčelo a své diváky oslovilo premiérou divadelní hry Babička až tento pátek.

"Největší zásluhu na obnovení činnosti ochotnického spolku v Plánici má pan farář Josef Žák. On byl tím, kdo přišel s nápadem vzkřísit tuto tradici. Když mi nabídl, jestli bych se nechtěla ujmout režie, byla jsem trochu zaskočená. Ale pak jsem si řekla, proč ne, proč to nezkusit?" uvedla režisérka hry Olga Nejdlová a dodala: "Babičku jsme vybrali, protože to byla poslední hra, kterou zdejší ochotníci hráli, a my jsme tak na jejich činnost symbolicky navázali."

V průběhu léta se začal formovat nový soubor. Herci zpočátku reagovali spíše na oslovení, než by se sami hlásili, ale už v září se začalo se zkouškami. Ty nejdříve probíhaly na tamní faře a před měsícem se přesunuly do spolkového domu.

"Byl jsem velmi potěšen, že se všichni ujali této práce s takovým nadšením. Že měli radost, když přišli s nějakým novým nápadem, když vymýšleli kulisy, kostýmy... Možná se může zdát, že dnes už takovéto společenské aktivity málokoho osloví. Ale v České republice je nyní okolo 1300 ochotnických divadelních souborů a vznikají stále nové. A právě to je důkazem, že lidé potřebují a vyžadují i tu obyčejnou vzájemnou komunikaci," řekl farář Josef Žák a dodal: "Bylo příjemné sledovat, jak spolu všichni spolupracovali. Škola, město, hasiči, všichni se semkli a šlo jim jen o to, aby se společně dlo vydařilo co nejlépe."

Odměnou za měsíce zkoušek, zařizování a titěrné práce byl pak všem nejen potlesk, ale i fakt, že doposud vyprodali pět představení v Plánici a už jsou pozváni na hostování do Myslíva a Boru u Tachova. A co divadlo a budoucnost? "I když jsme zpočátku neměli dost odvahy, podařilo se nám vytvořit perfektní partu a myslím, že i dobré společenství. Jsem si jistá, že Babičkou rozhodně neskončíme," řekla na závěr Nejdlová.

Obrázek č. 3

"Tedy, já mám snad větší trému než včera," ozývalo před sobotním představením Babičky v šatně herců ve Spolkovém domě v Plánici, zatímco režisérka hry Olga Nejdlová prováděla poslední úpravy na kostýmu Tallána - Františka Vejčíka.
Foto Jitka Englová

Obrázek č. 4

Plánická Babička stojí za to

Hlavní role v divadelní hře plánických ochotníků Babička se vynikajícím způsobem zhostila Ula Černá. Z její babičky vyzářovalo vše, co má: životní moudrost ženy, která si prožila své, pochopení i schopnost poradit druhým. Na snímku s Barunkou Marií Bendovou, Adélkou Marií Hnojskou a Janem Honzou Roubem.
Foto Jitka Englová

Obrázek č. 5

Nezůstanou jen u Babičky

■ JAROSLAVA UHLÍKOVÁ
Ústaleč

V Myslívě se hrálo divadelní představení podle románu Boženy Němcové v úpravě Františka Pavlíčka Babička.

Tuto hru sehráli pláničtí ochotníci. Na přípravě divadelního představení se podíleli občané z Plánice i okolních vesnic. Všechno prý začalo ve chvíli, kdy pláničtí farář Josef Žák držel v ruce scénář. Díky jeho mimořádné aktivitě byli všichni tak zpracováni, že připadalo téměř nemožné jeho přání nevyhovět a začali věřit jeho slovům o hereckých předpokladech. Několik měsíců zkoušek přineslo pláničtím ochotníkům radost. Začátky byly těžké, ale výsledek se podařil. Prostá lidská moudrost, laskavost a láska k lidem, která vyzněla z úst babičky, nám zajisté nebyla cizí. Vzácná to žena, jak pravila paní kněžna. Vžili jsme se do dob minulých, kdy jsme babičku četli nebo jsme navštívili krásné Babiččino údolí. Pochvalu zaslouží ochotníci, zvláště pak děti Barunka, Adélka a Jan. Nermalou práci měli páni kulisáři s výměnou kulis, aby prostředí odpovídalo ději. Kostýmy také dobře ladily s dějem. Jelikož divadlo mělo velký úspěch, několikrát bylo odehráno v Plánici, poté v Myslívě. Ještě mají hrát také v Bolešinech a v Boru u Tachova. Přeji pláničtím ochotníkům, ať se jim daří a doufám, že nezůstanou jen u Babičky. Vím, že jsou to hodiny strávené ve svém volném čase a jako odměna je jen divácký potlesk, který vždy potěší. Velký dík patří také režisérce O. Nejdlové.

Obrázek č. 6

Dramatický odbor TJ Sokol v Plánici
ve spolupráci školské a kulturní komise MěstNV
sehraje v pátek dne 9. května 1975 ve 20 hodin v sokolovně
U PŘÍLEŽITOSTI OTEVŘENÍ ZDRAVOTNICKÉHO STŘEDISKA V PLÁNICI
divadelní hru o 4 dějstvích

DŮM U DOKTORŮ

Napsal: Evžen Vítkovský
Výprava: Vojtěch Hnis ■ Režie: Jan Petruš
Vstupné: I. místo 8 Kčs, II. místo 7 Kčs, balkon 8 Kčs
Předprodej vstupenek v Jednotě - obuv

OSOBY A OBSAZENÍ:	
Čapek, vesnický lékař na odpočinku	Josef Vostýl
Honza, jeho syn, lékař	Václav Pato
Eva, Honzova žena, lékařka	Věra Holíčková
Anna, hospodyně u Čapků	Marie Pato
Václav Rakák	Josef Študa
Marta, Sektva	Tomáš Javorský
František Toman	Josef Vachovec
Josef Vědro	František Kůbala
Martina Šimáčková	Marie Hrdáková
Karel Král, asistent kliniky	Miloš Sajler
Jindřich Smola	Jiří Paáz
Věra Petrová	Eva Sotterová
Jana Štěpá, novinářka	Hana Králová

Tabulka č. 1 – Obsazení herců

Obsazení	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Milan Novák																	
Ula Černá																	
Jan Roub																	
Anna Ibrmajerová																	
Marie Bendová																	
Marie Hnojská																	
Marie Nuderová																	
Dana Lapšanská																	
Jana Kovandová																	
Stanislav Král																	
Martin Nejd																	
Jana Vopalecká																	
Václava Hřebecká																	
František Vejčík																	
Milena Hnojská																	
Rita Masná																	
Josefa Pláničková																	
Vladimír Kábrt																	
Josef Lejsek																	
Jindřich Gregora																	
Vlastimil Průcha																	
Vojtěch Opl																	
Lukáš Plánička																	
Vladimír Čipera																	
Michal Čipera																	
Jaroslava Hnojská																	
Ivana Roubová																	
Veronika Pláničková																	
Kamila Floriánová																	
Michaela Floriánová																	
Ivana Těžká																	
Olga Nejdlová																	
Eliška Hnojská																	
Tomáš Holý																	
Barbora Votýpková																	
Anna Kotábová																	
Klára Zadinová																	
Jan Kohout																	
Petr Pavlas																	
Kateřina Vopalecká																	
Anna Votýpková																	
Milan Strnad																	
Milan Přerost																	
Tomáš Brhlík																	
Filip Číp																	
Václav Turek																	
Lukáš Týml																	
Ondřej Smola																	
Simona Duchková																	
Josef Lukáš																	
Tomáš Javorský																	
Markéta Lukášová																	
Miloš Matas																	
Filip Strnad																	
Eliška Tauchenová																	
Šárka Škodová																	
Františka Svobodová																	
Jiří Havlíček																	
Jakub Matějka																	
Simona Kolářová																	
Jitka Hošková																	
Štěpán Havel																	
Matěj Frána																	
Alena Mrázková																	
legenda																	
byl/a obsazen/a																	
nebyl/a obsazen/a																	

Příloha č. 1 – Seznam her hraných v letech 1945–1975 v režii Jana Petru

- 1945 – Čertovské námluvy
1946 – Ta naše písnička česká
1946 – Hvězdy nad hradem (režie p. Kaucký)
1947 – V údolí tom čarokrásném
1948 – Recept na štěstí
1949 – Kolébka
1950 – Paličova dcera
1951 – Jen vzpomínky zůstanou
1952 – Strakonický dudák
1953 – Dům u kočky Modroočky
1954 – Sluha dvou pánů
1954 – Poslední muž
1955 – Lucerna
1956 – Přátelství
1956 – Babička
1957 – Čekanky
1957 – Babička
1958 – Zapadlí vlastenci
1959 – Naši furianti
1960 – Růžové dopisy
1961 – Filsovská historie
1962 – Paličova dcera
1963 – Kolébka
1964 – Slamník
1965 – Lucerna
1966 – Jen vzpomínky zůstanou
1967 – Dům u kočky Modroočky
1968 – Strakonický dudák
1969 – Fidlovačka
1970 – *není známo*
1971 – Babička
1975 – Dům u doktorů

Příloha č. 2 – Obsazení jednotlivých her**2003 – Babička** (autoři: Božena Němcová, František Pavlíček)*Režie:* Olga Nejdlová*Nápověda:* Rita Masný*Postavy a jejich obsazení:***Babička** – Ula Černá**Paní Prošková** – Anna Ibrmajerová**Barunka** – Marie Bendová**Adélka** – Marie Hnojská**Jan** – Jan Roub**Kněžna** – Marie Nuderová**Hortensie** – Dana Lapšanská**Viktorka** – Jana Kovandová**Černý myslivec** – Stanislav Král**Orlík** – Martin Nejd**Kristla** – Jana Vopalecká**Jakub** – Milan Novák**Mařenka** – Václava Hřebecká**Toník** – Milan Novák**Talián** – František Vejčík**2004 – O rohaté princezně** (autor: Vladimír Klapka)*Režie:* Milan Novák*Postavy a jejich obsazení:***Komorná** – Ula Černá

Kuchťík – Milena Hnojská

Vychovatelka – Rita Masný

Princezna – Jana Kovandová

Velitel – Martin Nejdí

Král – Stanislav Král

Královna – Marie Nuderová

Dědeček – Jan Roub

Bartáčková – Jožina Pláničková

Jarabáček – František Vejčík

Honza – Milan Novák

2005 – Každý něco pro vlast (autor: Václav Kliment Klicpera)

Režie: Petr Masný

Postavy a jejich obsazení:

Správce – Stanislav Král

Správcová – Ula Černá

Minka, jejich dcera – Jana Kovandová

Votrubová, mlynářka – Jožina Pláničková

Rákosová, koželužnice – Anna Ibrmajerová

Boudová, sládková – Marie Nuderová

Voříšková, učitelka – Rita Masný

Jesenský, mladý měšťan – Milan Novák

Partes, učitelský mládenec – Martin Nejdí

Mláto, vinopalník – Vladimír Kábrt

Pytel, mlynář – Josef Lejsek

Skořápka, sládek – Jindřich Gregora

Mlynářský učedník – Vlastimil Průcha

Sladovnický učedník – Jan Roub

Vinopalský učedník – Marie Hnojská

Chlapci ve zbrani – Vojtěch Opl, Lukáš Plánička, Vladimír a Michal Čiperové

2006 – Neohrožený Mikeš (autoři: Božena Němcová, Václav Vaňátko)

Režie: Petr Masný

Postavy a jejich obsazení:

Mikeš, kovář – Milan Novák

Boběš, tesař – Jindřich Gregora

Kuba, mlynář – Vladimír Kábrt

Král – Josef Lejsek

Dvořan – Jan Roub

Páže – Lukáš Plánička

Selka – Jožina Pláničková

Liběna, princezna – Jaroslava Hnojská

Slavěna, princezna – Ivana Roubová

Velenka, princezna – Marie Hnojská

Skřítek – Vojtěch Opl

Skřítki – Veronika Pláničková, Kamila a Michaela Floriánovy

Bába – Ula Černá

1.čert – Anna Ibrmajerová

2.čert – František Vejčík

Malý čertík – Ivana Těžká

2007 – Poněkud ztracená princezna (autor: Radoslav Lošťák)

Režie: Petr Masný

Postavy a jejich obsazení:

Král Karel – Josef Lejsek

Ministr Prorada – Vladimír Kábrt

Vševěda Rudolf – Jindřich Gregora

Detektiv Lupa – František Vejčík

Kuchtík Martin – Jan Roub

Princezna Kručinka – Marie Hnojská

Sudička Eva – Olga Nejdlová

Sudička Radka – Ivana Roubová

Sudička Jarka – Veronika Pláničková

Vrchní nadsudička Jenovéfa – Ula Černá

Kuchařka Veronika – Jožina Pláničková

Malý kuchtík I. – Kamila Floriánová

Malý kuchtík II. – Michaela Floriánová

Ochranka – Milan Novák

2008 – Poprask na laguně (autor: Carlo Goldoni)

Režie: Petr Masný

Postavy a jejich obsazení:

Patron Toni Platejs, patron rybářské bárky – Josef Lejsek

Paní Pasqua zvaná Bandaska, jeho žena – Jožina Pláničková

Lucicetta zvaná Kleveta, sestra patrona Toniho – Eliška Hnojská

Beppo zvaný Sardinka, bratr patrona Toniho – Tomáš Holý

Titta-Nane zvaný Tarantule, mladý rybář – Milan Novák

Patron Fortunato zvaný Treska, rybář – Vladimír Kábrt

Paní Libera zvaná Kastról, jeho žena – Ula Černá

Orsetta zvaná Makarón, sestra Libery – Barbora Votýpková

Checce zvaná Sejreček, sestra Libery – Marie Hnojská

Patron Vincenzo, obchodník s rybami a milovník operních árií – Jindřich Gregora

Toffolo zvaný Drenda, lodičkář – Jan Roub

Isidoro, vyšetřující komisař trestního soudu – František Vejčík

Pacco, pes patrona Fortunata – Veronika Pláničková, Michaela Floriánová

Neptun, pes patrona Toniho – Kamila Floriánová, Anna Kotábová

2009 – Tvrdohlavá žena (autor: Josef Kajetán Tyl)

Režie: Marie Hnojská

Postavy a jejich obsazení:

Zlatohlav – Jan Roub

Johanes Pěnkava – Vladimír Kábrt

Jahelková – Ula Černá

Terezka – Eliška Hnojská

Madlenka – Jana Vopalecká

Anička – Klára Zadinová

Kuba – Milan Novák

Hrdopyška – Martin Nejd

Vydřiduška, Nožejček – Stanislav Král

Vašek – Jan Kohout

František Stárek – Josef Lejsek

Boženka Stárková – Jožina Pláničková

Vára – Petr Pavlas

2010 – Čertovy zlat'áky (autor: Jaromír Sypal)

Režie: Marie Hnojská

Postavy a jejich obsazení:

Vitoušek, oráč u panského dvora – Jan Roub

Vendulka, služebná a Vitouškova milá – Jana Vopalecká

Pán – Josef Lejsek

Véna Buble, služební čert č. 333 – Vladimír Kábrt

Půlnočnice, vedoucí strašidel – Ula Černá

Klekánice, její příbuzná – Eliška Hnojská

První lesní panna – Kateřina Vopalecká

Druhá lesní panna – Anna Votýpková

Vodník Zmok – Milan Novák

Furt'ák z Erfurtu – Petr Pavlas

Klemprda – Milan Strnad

Lucifer, nejvyšší vládce pekel – Martin Nejdl

Belzebub, pekelný velkokníže – Jindřich Gregora

Santana, tajemnice Lucifera – Jožina Pláničková

Huhle, pekelný vrátný a pekelná děvečka pro všechno – Milan Novák

Barambukšandokarbolkamélie, Bubleho čertice – Ivana Roubová

Malý čertík Bertík – Jan Kohout

Skřípal, pekelný písař a knihovník z řad lidských nešťastníků – Stanislav Král

Bětka – Klára Zadinová

Růžena – Eliška Hnojská

2011 – Hlava proti Mihuli (autoři: Jiří Voskovec, Jan Werich)

Režie: Marie Hnojská

Postavy a jejich obsazení:

Mánička – Ivana Roubová

Hromová – Ula Černá

Datimová – Jana Kovandová

Rousková – Jana Vopalecká

Hlava – Milan Novák

Mihule – Milan Strnad

Charlie – Jan Roub

Záda – Jindřich Gregora

Noha – František Vejčík

Strážník – Eliška Hnojská

Šofér – Milan Přerost

Doubek – Tomáš Brhlík

Vrchní číšník – Josef Lejsek

Číšník – Filip Číp / Václav Turek

Kasař – Lukáš Týml

Služka – Jožina Pláničková

2012 – Ťululum (autor: Georges Feydeau)

Režie: Jindřich Gregora, Milan Novák

Nápověda: Anna Ibrmajerová

Postavy a jejich obsazení:

Vatelin – Jindřich Gregora

Pontagnac – Vladimír Kábrt

Rédillon – Jan Roub

Soldignac – Václav Turek

Pinchard – Milan Novák

Gerome – Josef Lejsek

Jean – Ondřej Smola

Victor – Lukáš Týml

Ředitel hotelu – Josef Lejsek

První policejní komisař – Milan Přerost

Druhý policejní komisař – Ondřej Smola

Lucienne Vatinová – Jana Vopalecká

Clotilde Pontagnacová – Ivana Roubová

Maggy Soldignacová – Jana Kovandová

Madame Pinchardová – Jožina Pláničková

Armandine – Simona Duchková

Clara – Kateřina Vopalecká

2013 – Hrátky s čertem (autor: Jan Drda)

Režie: Jindřich Gregora

Postavy a jejich obsazení:

Martin Kabát – Josef Lukáš

Sarka-Farka – Václav Turek

Otec Školastykus – Milan Novák

Lucius – Tomáš Javorský

Dišperanda – Simona Duchková

Káča – Markéta Lukášová

Solfernus – Miloš Matas

Belial – Filip Strnad

Belzebub – Josef Lejsek

Omnimor – Jindřich Gregora

Karborund – Stanislav Král

Teofil – Ondřej Smola

Čerti v pekle – Kateřina Vopalecká, Eliška Tauchenová, Jožina Pláničková

2014 – Masér v dámské lázni (autor: William Wig)

Režie: Kolektiv

Postavy a jejich obsazení:

Brandes, notář, hazardní hráč a flamendr – Milan Novák

Brandesová, jeho žena – Jana Kovandová

Kitty, jejich dcera – Šárka Škodová

Black, člen „Klubu střídmych“ – Václav Turek

Mary, jeho dcera – Simona Duchková

Tully, nápadník Mary, hazardní hráč a flamendr – Jan Roub

Jimmi, nápadník Mary – Tomáš Javorský

Jack, nápadník Kitty, hazardní hráč a flamendr – Ondřej Smola

Anny, služebná u Brandesů – Ivana Roubová

Pastor, bratr Brandese – František Vejčík

Předseda, předseda „Klubu střídmych“ – Stanislav Král

Sluha, v „Klubu střídmych“ – Josef Lejsek

1.Policista – Milan Přerost

2.Policista – František Vejčík

1.Lázeňská – Kateřina Vopalecká

2.Lázeňská – Eliška Tauchenová

Dáma, návštěvnice lázní – Jožina Pláničková, Františka Svobodová, Jana Vopalecká

2015 – Deskový statek (autor: Václav Štech)

Režie: Ivana Roubová

Nápověda: Alena Mrázková

Zvuk a světla: Petr Vopalecký

Kulisy: Jan Truchlý

Postavy a jejich obsazení:

Fistr, majitel realitní kanceláře – Milan Novák

Julie, jeho dcera – Simona Duchková

Paní Hauenštajnová – Jana Vopalecká

MUDr. Nekvinda – Václav Turek

Šorel, soukromník – Ondřej Smola

Turecký, stavitel – Jiří Havlíček

Němeček, zámečník – Lukáš Týml

Stock ze Zweibrücku – František Vejčík

Revír z Chotyše – Jan Roub

Exner, majitel dvorce – Josef Lejsek

Novotný, majitel domu – Stanislav Král

Škodová, kontoáristka u Fistra – Šárka Škodová

Kostomlatská, kontoáristka u Fistra – Ivana Roubová

Katy, hospodyně – Jožina Pláničková

Amálie, kuchařka – Františka Svobodová

2016 – Rodina je základ státu (autor: Ray Cooney, překlad: Břetislav Hodek)

Režie: Ivana Roubová

Nápověda: Alena Mrázková

Zvuk a světla: Petr Vopalecký

Kulisy: Filip Strnad

Postavy a jejich obsazení:

David Mortimore, zhruba padesátiletý, příjemného vzezření – Milan Novák

Mike Connolly, třicátník, poněkud neukázněný – Lukáš Týml

Rosemary Mortimorová, atraktivní, o něco mladší než David – Šárka Škodová

Hubert Bonney, bezvýznamný nadšenec kolem padesátky – Jirka Havlíček

Vrchní sestra, přísná dáma od rány – Jana Kovandová / Ivana Roubová

Sir Willoughby Drake, postarší přísný džentlmen – Standa Král

Jane Tateová, půvabná a milovná čtyřicátnice – Jana Vopalecká

Zdravotní sestra – Kateřina Vopalecká / Eliška Tauchenová

Uklízečka – Kateřina Vopalecká / Eliška Tauchenová

Leslie – Jan Roub

Seržant – Jakub Matějka

Bill – Václav Turek

Matinka – Fanuška Svobodová

Tetička Margaret – Jožina Pláničková

2017 - Jen žádný sex, prosím, jsme přeci BRITOVÉ ... aneb všichni v tom jedou!!!

(autoři: Anthony Marriot, Alistair Foot, překlad Jiří Fisher)

Režie: Ivana Roubová, Jiří Havlíček

Nápověda: Alena Mrázková

Osvětlení a zvuk: Petr Vopalecký

Kulisy: Filip Strnad

Postavy a jejich obsazení:

Peter Hunter – Jan Roub

Frances Hunter – Eliška Tauchenová / Simona Kolářová

Brian Runnicles – Jiří Havlíček

Eleonor Hunter – Jana Vopalecká / Jitka Hošková

Leslie Bromhead – Milan Novák

Superintendant Paul – Jakub Matějka / Štěpán Havel

Arnold Needham – Lukáš Týml

Susan – Ivana Roubová

Barbara – Kateřina Vopalecká

Taxikář / Pošťák / Poslíček / Bodyguard Tom – Václav Turek / Štěpán Havel

Bordelmamá – Františka Svobodová

2018 – Manželství na druhou aneb Barillonova svatba (autoři: Georges Feydeau, Maurice Desvallieres, překlad: Zuzana a Drahomíra Mošovy)

Režie: Divadelní spolek Plánice

Nápověda: Alena Mrázková

Kulisy: Filip Strnad

Postavy a jejich obsazení:

Barillon – Jiří Havlíček

Jambart – Lukáš Týml

Jambartová – Jitka Hošková / Šárka Škodová

Brigot – Milan Novák

Planturel – Jakub Matějka

Patrice Surcouf – Jan Roub

Virginie – Kateřina Vopalecká

Flaméche – Lukáš Týml

Topeau – Josef Lejsek / Štěpán Havel

Listonoš – Matěj Frána

Uršula – Eliška Tauchenová

Emílie Jambartová – Františka Svobodová

Carpentierová – Jožina Pláničková

Emilek Jambart – Matěj Frána

2019 – Do hrobky tanečník krokem (autor: Norman Robbins)

Režie: Jana Vopalecká

Nápověda: Alena Mrázková

Postavy a jejich obsazení:

Vernon Prewitt – Jan Roub

Edna Honeywillová – Kateřina Vopalecká

Mortimer Crayle – Milan Novák

Zoe Mapletonová – Eliška Tauchenová

Octavie Tombová – Františka Svobodová

Henrietta Tombová – Josefa Pláničková

Augustus Tomb – Lukáš Týml

Athéna Tombová – Jana Vopalecká

Larry Lewiss – Jiří Havlíček

Fabie Tombová – Jitka Hošková / Jana Kovandová

Septimus Tomb – Josef Lejsek

Freddy – Matěj Frána